

USPEŠNA
Slovenija

**Uspešna
Slovenija
21 priporočil**

SLOVENIAN
BUSINESS CLUB

Ljubljana, januar 2026

USPEŠNA
Slovenija

**Uspešna
Slovenija
21 priporočil**

SLOVENIAN
BUSINESS CLUB

Vsebina

1	Uvod	7	6.4	Zagotavljati kadre, ki jih družba potrebuje	25
2	Vrednote	8	6.5	Mlade spodbujati k hitremu vstopu na trg dela	25
3	Program Uspešna Slovenija	9	7	Zdrav človek v zdravem okolju	27
4	Državljanom je potrebno vrniti zaupanje v državo	12	7.1	Kakovostne in pravočasne javne zdravstvene storitve	28
	4.1 Sprememba volilnega sistema	13	7.2	Kakovosten, vzdržen in učinkovit zdravstveni sistem	29
	4.2 Razširitev možnosti za transparentno financiranje političnih strank	14	7.3	Obvladovanje zdravstvenega absentizma	31
	4.3 Upravna regionalizacija države	14	7.4	Korporativno vodenje in upravljanje	33
	4.4 Digitalizacija javne uprave	17	8	Konkurenčno in predvidljivo poslovno okolje	35
5	Preživetje in razvoj – energetska in prehranska neodvisnost	18	8.1	Uravnoteženost državnega proračuna	35
	5.1 Elektroenergetska neodvisnost	18	8.2	Razbremenitev plač	37
	5.2 Prehranska neodvisnost in krepitev podeželja	19	8.3	Razbremenitev obdavčitve pravnih oseb	40
6	Vrhunski kadri za gospodarski razvoj Slovenije	20	8.4	Stabilizacija davčnega okolja	41
	6.1 Šolo vrniti učiteljem	20	8.5	Pokojninski sistem za naslavljanje demografskih izzivov	42
	6.2 V izobraževalni sistem vrniti vrednote in ustvarjalnost	21	8.6	Izboljšanje delovanja najemniškega trga nepremičnin	43
	6.3 Prenova kurikulumov za spodbujanje nadpovprečnosti	23	9	Država kot podjetje državljanov	45

6

*»Živé naj vsi naródi, ki hrepene dočakat' dan, da
koder sonce hodi, prepir iz sveta bo pregnan.«*

1

Uvod

Ta sedma kitica Zdravljice je bila kot naša himna določena v začetku procesov demokratizacije naše družbe v prejšnji družbeni ureditvi, leta 1989. Kar precej časa je preteklo od takrat, več kot 35 let. Takrat smo sanjali o svojih lastnih sanjah in jih tudi dosanjali v lastni državi.

Po več stoletjih življenja pod tujimi oblastniki nam je v času največje globalizacije uspelo razviti tretji in tudi najpomembnejši steber narodne identitete. Dobili smo državo. In to smo naredili na stičišču treh največjih etničnih skupin globalno. Germanske, ki na severu sega do Nordkappa, romanske, ki po kolonizaciji sega do južnih meja Južne Amerike, in slovanske, katere pripadniki smo mi in se širi do vzhodnih meja današnje Rusije.

To, da smo kot majhen narod ne le preživeli, ampak razvili državo, obdani s tremi največjimi etničnimi skupinami na svetu, dokazuje, da smo en najuspešnejših narodov na svetu. In da imamo velik potencial, za uresničenje katerega potrebujemo le zelo primerno okolje.

Sedma kitica Zdravljice je bila pod prejšnjimi oblastniki leta 1844 prepovedana s cenzuro. Danes to kitico pojemo praktično dnevno in ob njenem petju smo zelo čustveni. A v domovini v vsakdanjem življenju nismo uspešni pri tem, da bi njeno sporočilo ponotranjili kot vrednoto. Govoriti o svobodi, o miru, o slogi, o sožitju ne le med narodi, ampak znotraj našega

naroda. To je danes aktualno vprašanje. Še posebej ker je v zadnjem času ne samo Evropa, ampak ves svet v zelo tveganih okoliščinah, ko nekateri ali pa celo prenekateri želijo tudi s silo – vojaško ali finančno – uničiti multilateralizem.

V takšnih okoliščinah, kot se je v zgodovini že velikokrat zgodilo, smo lahko usodno izpostavljeni zlasti majhni narodi. Še posebej če smo znotraj naroda razdeljeni oz. razcepljeni na dva pola in nimamo razvite odpornosti proti tveganim situacijam, ki jih naslavljajo Evropska komisija, pa tudi številne bogatejše in močnejše države od Republike Slovenije.

Demokracija je lahko izmed vseh družbenih ureditev najuspešnejša le ob pogoju, da si različno svetovno nazorsko opredeljeni državljani in seveda politične stranke svoje različne poglede argumentirano izmenjujejo in o njih razpravljajo v okviru etičnih norm ter tako iščejo najboljše rešitve z najboljšimi strokovnjaki za narod in s tem za državo. Vsi levi in vsi desni in tudi tisti, ki so apolitični – teh je kar precej – smo pripadniki istega naroda in državljani iste države.

Po skoraj 35 letih demokratično izkazane enotnosti je prišel čas, da ponotranjimo besedilo naše himne in z dejanji dokažemo, da lahko tudi danes razumemo in ponotranjamo vrednote in demokracijo.

2

Vrednote

Program Uspešna Slovenija v ospredje postavlja vrednote našega naroda. Ne zgolj podjetništva, ampak celotne družbe.

Vrednote Kluba slovenskih podjetnikov so:

- **svoboda,**
- **odgovornost,**
- **dobronamernost,**
- **verodostojnost,**
- **poštenost,**
- **zaupanje,**
- **iskrenost,**
- **pripadnost.**

Naš cilj je, da Slovenija postane država, v kateri bo lahko vsak posameznik uresničil vse svoje potenciale. Država, ki spodbuja delo, znanje, ustvarjalnost in odgovornost. Hkrati pa bo Slovenija tudi skupnost, ki temelji na solidarnosti – ki zna in zmore poskrbeti za vse tiste, ki so zaradi zdravstvenih, socialnih ali drugih omejitev prikrajšani pri uresničevanju svojih potencialov ali pa teh potencialov sploh nimajo možnosti razviti. Merilo uspešne družbe ni zgolj uspeh najmočnejših, temveč tudi način, kako skrbi za najbolj ranljive.

Delati, ustvarjati, rasti in se razvijati. To niso le individualne vrednote, temveč temelj dolgoročne odpornosti in stabilnosti države. Le družba, ki se nenehno razvija in ki krepi svoje človeške, gospodarske in institucionalne potenciale, lahko ostane odporna proti sodobnim tveganjem. Ta tveganja niso več abstraktna – podnebne spremembe z vse pogostejšimi naravnimi nesrečami, pandemije ter geopolitične napetosti in vojne v širšem prostoru postajajo realnost, v kateri živimo.

Razvita, samozavestna in povezana Slovenija je Slovenija, ki zna pravočasno prepoznati izzive, se nanje pripraviti in jih obvladovati. Zato razvoj ni cilj sam po sebi, temveč pogoj za svobodo, varnost in kakovost življenja prihodnjih generacij. Samo z ustvarjanjem dodane vrednosti, močnimi institucijami, zaupanjem med ljudmi in jasno usmerjenostjo v prihodnost lahko zagotovimo državo, ki bo kos izzivom 21. stoletja. Državo, ki bo spodbujala razvoj potencialov posameznika, nagrajevala uspeh, znanje, trud in prebojne dosežke, hkrati pa bo pravična, solidarna in vključujoča za vse svoje prebivalce.

3

Program Uspešna Slovenija

ustvarjalnost
&
podjetništvo

VS5: Gospodarsko okolje in podjetništvo

- spodbujanje podjetništva
- konkurenčno gospodarsko okolje
- davčna politika
- delovna razmerja
- mladi
- usklajevanje družinskega & poklicnega življenja
- stanovanjska politika
- socialna politika
- pokojninski sistem
- dolgotrajna oskrba

posameznik

pod sistemi,
v katere vstopa
zasebna
pobuda

VS2: Energetika in okolje

- elektroenergetska suverenost
- prehranska neodvisnost
- razvoj podeželja
- učinkovita raba virov
- ravnanje z odpadki
- varstvo okolja
- ohranjanje narave
- podnebne spremembe
- učinkovita raba virov

VS3: Izobraževanje

- vrednote
- vzgoja
- navduševanje za ustvarjalnost
- izobraževanje
- znanost
- raziskave
- razvoj vseživljensko učenje

VS4: Zdravstvo

- zdravstveni sistem
- zdravstvena košarica
- solidarnost
- javna zdravstvena mreža

regionalizacija,
decentralizacija
& infrastruktura

VS1: Država in državna administracija

- demokracija
- pravna država
- preprečevanje korupcije
- aktivna državljanska pobuda
- javna uprava
- sistem javnih uslužbencev
- digitalizacija
- debirokratizacija
- osebna varnost
- obrambna varnost
- kibernetna varnost
- upravljanje migracij
- zunanja politika
- decentralizacija
- razvoj regij
- lokalna samouprava
- regionalna, prometna in telekomunikacijska infrastruktura

država

rojstvo

formalno
izobraževanje

zaposlitev

upokojitev

Odgovore smo našli v petih stebrih, na katerih bomo gradili kot družba.

Osnovna celica družbe je družina, ki je na vrhu. Zagotoviti ji moramo ustrezno ekonomsko podstat kot dejavnik avtonomije in svobode. Brez ekonomske podstati ni niti svobode niti demokracije.

In seveda je naš končni cilj, da bi našo družbo in državo nekako pripeljali v javno finančno okolje, ki bo omogočalo davčno in prispevčno razbremenitev, da našim državljanom in državljanom zagotovimo več neto denarja v njihovih žepih. Prepričani smo, da bodo naši sodržavljanji vsak evro v svojem žepu sposobni boljše oplemenititi, kot to delajo politike v zadnjih 35 letih.

Tako je v središču programa Uspešna Slovenija državljan od rojstva do pozne starosti. Naslavljamo ga prek različnih usmeritev in petih vsebinskih stebrov.

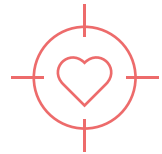
Na dnu – v temelju – so stebri, ki morajo biti vedno pod izključno pristojnostjo države in morajo skrbeti za notranjo in zunanjo varnost ter pravičnost.

Bolj ko se pomikamo proti vrhu, bolj bi se morala odpirati vrata za svobodno podjetniško pobudo na vseh področjih. Naš končni cilj je, da pridemo do tega, da bo država izvajanje tudi določenih pomembnih dejavnosti predajala v podjetniške roke, namesto da ustanavlja razne agencije, javne zavode in podobne pravne subjekte. Ni se namreč izkazalo, da bi država kot lastnik lahko zagotavljala največjo mogočo produktivnost in kakovost dela.

V okviru programa Uspešna Slovenija, ki temelji na osmih vrednotah, smo v okviru petih vsebinskih stebrov oblikovali 21 priporočil.

Osem vrednot, pet vsebinskih stebrov in 21 priporočil SBC - Kluba slovenskih podjetnikov

Vrednote

iskrenost
zaupanje
poštenost
verodostojnost
dobronamernost
odgovornost
svoboda
pripadnost

Državljanom je treba vrniti zaupanje v državo

Sprememba volilnega sistema

Razširitev možnosti za transparentno financiranje političnih strank

Upravna regionalizacija države

Digitalizacija javne uprave

Preživetje in razvoj – energetska in prehranska neodvisnost

Elektroenergetska neodvisnost

Prehranska neodvisnost in krepitev podeželja

Vrhunski kadri za gospodarski razvoj Slovenije

Šolo vrniti učiteljem

V izobraževalni sistem vrniti vrednote in ustvarjalnost

Prenova kurikulumov za spodbujanje nadpovprečnosti

Zagotavljati kadre, ki jih družba potrebuje

Mlade spodbujati k hitremu vstopu na trg dela

Zdrav človek v zdravem okolju

Kakovostne in pravočasne javne zdravstvene storitve

Kakovosten, vzdržen in učinkovit zdravstveni sistem

Obvladovanje zdravstvenega absentizma

Korporativno vodenje in upravljanje

Konkurenčno in predvidljivo poslovno okolje

Uravnoteženost državnega proračuna

Razbremenitev plač

Razbremenitev obdavčitve pravnih oseb

Stabilizacija davčnega okolja

Pokojninski sistem za naslavljanje demografskih izzivov

Izboljšanje delovanja najemniškega trga nepremičnin

4

Državljanom je treba vrniti zaupanje v državo

Kdo sploh vodi in upravlja našo državo? Ali jo v resnici vodijo demokratično izvoljene vlade ali je vmes še kdo drug, ki ga ne znamo identificirati? Kaže se, da nevidni razred, ki je globoko zasidran v birokratskem aparatu naše družbe, v veliki meri odgovarja za to, da nam kakšnih prebojev na ključnih področjih ne uspe narediti.

Kakšno odgovornost potem v resnici nosijo demokratično izvoljeni politiki? Ali sploh kakšno? Iz anket javnega mnenja smo ugotovili, da je, presenetljivo, zaupanje prebivalstva v našo državo bistveno manjše, kot je zaupanje v podjetništvo. In da mogoče podjetniki še najmanj verjamemo v podjetništvo. Da splošna populacija verjame in zaupa v podjetništvo bistveno bolj kot mi sami.

Zato je prvi cilj tega programa vrniti ljudem zaupanje v državo. Da bi to dosegli, pa moramo spremeniti volilni sistem, da bodo v parlament res prišli zlasti tisti, ki jih bo tja poslala bolj neposredno izražena volja ljudi, kot je to v trenutnem sistemu.

Predlagamo večjo regionalizacijo države. Ne samo geografsko, ampak upravno. Centre moči je treba v veliki meri prenesti na regije, ki najbolje poznajo lokalne potrebe, so bolj prilagodljive in tudi najlažje ukrepajo v lokalnem okolju.

Naslednje priporočilo je popolna digitalizacija javne uprave. Upravni postopki v okviru javne uprave trajajo mesece in mesece, so uporabniku neprijazni in so tudi eden od pomembnih dejavnikov tveganja, da je razvoj v naši državi bistveno počasnejši, kot bi lahko bil.

In kot zadnje priporočilo: v ustavi poleg fiskalnega pravila potrebujemo še neko drugo javnofinančno sidro, ki bo zlasti ob gospodarski rasti zagotovilo, da javna poraba ne bo vzporedno ali pa še hitreje rastla in da bomo v nekem srednjeročnem obdobju dosegli javnofinančno stanje, ki bo dejansko dopuščalo pravo davčno in prispevčno reformo. Ta namreč ob trenutnem stanju javnih financ ni mogoča.

4.1 Sprememba volilnega sistema

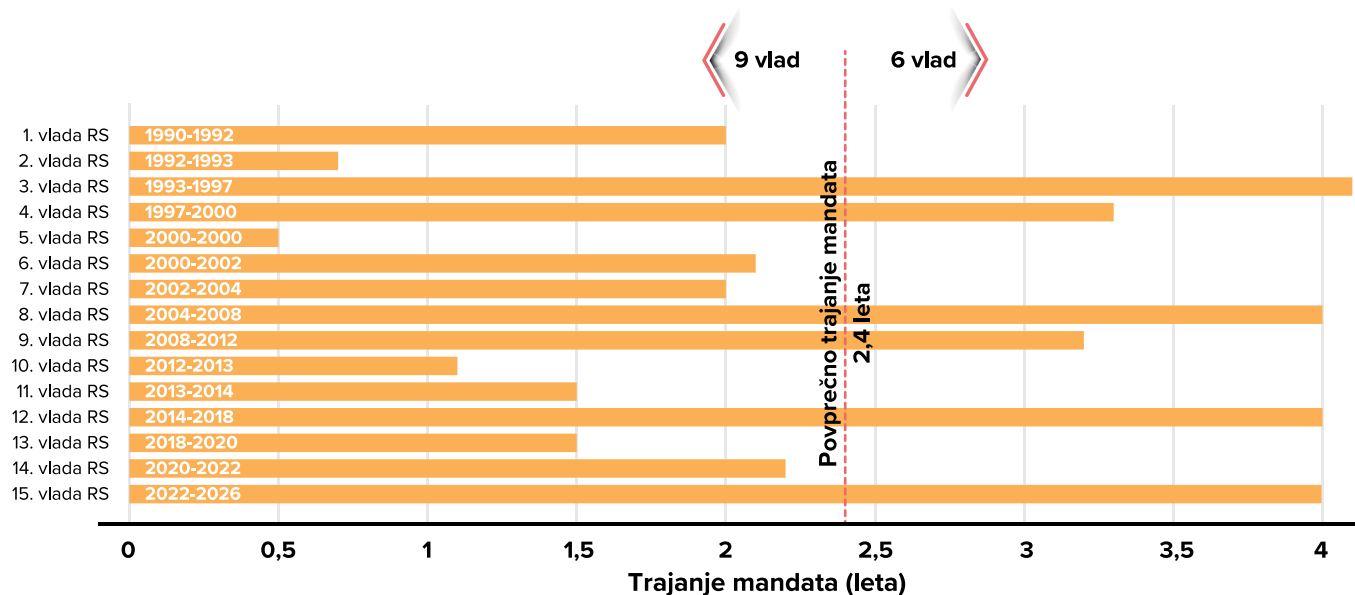
Priporočilo: Sprememba volilnega sistema na način, da bodo izvoljeni v parlament lahko izpeljali obljubljene spremembe brez potrebe po sklepanju nedržavotvornih kompromisov z majhnimi strankami.

Pojasnilo: Slovenski volilni sistem povzroča razdrobljenost parlamenta, šibko vez med volivci in poslanci ter odvisnost vlad od podpore zelo majhnih strank. Posledica so nestabilne vlade (v 35 letih 15 vlad s povprečnim trajanjem mandata 2,4 leta), prekomerni politični kompromisi in omejena odgovornost izvoljenih predstavnikov.

Spremembe bi lahko šle v dve smeri. Preprostejša je dvig volilnega praga, druga pa je uvedba kombiniranega volilnega sistema, ki bi združil najboljše elemente večinskega in proporcionalnega sistema:

- poslanci iz volilnih okrajev krepijo osebno odgovornost, vez z volišči ter enakomernejše teritorialno zastopanje,
- proporcionalni del z odločilnim prednostnim glasom ohranja sorazmernost ter volivcem omogoča resničen vpliv na izbiro kandidatov,
- večinska personalizacija v 44 okrajih prispeva h kakovostnejši sestavi parlamenta, saj se izvolijo ljudje, ki imajo realno podporo volivcev,
- kombinacija obeh glasov preprečuje prekomerno polarizacijo ali dvostrankarski monopol, hkrati pa bistveno zmanjša odvisnost vlad od majhnih strank..

Trajanje mandatov vlad Republike Slovenije

V 34 letih samostojnosti smo imeli v Sloveniji že 15 vlad, kar pomeni, da je povprečno trajanje mandata znašalo 2,4 leta. Podpovprečno dolg mandat je imelo devet vlad, z rednimi volitvami pa so mandat končale le tri vlade (druga vlada Janeza Drnovška oz. tretja vlada RS, prva vlada Janeza Janše oz. osma vlada RS in vlada Roberta Goloba oz. 15. vlada RS).

4.2 Razširitev možnosti za transparentno financiranje političnih strank

Priporočilo: Razširitev možnosti za transparentno financiranje političnih strank z omogočanjem omejenih in strogo nadzorovanih donacij domačih podjetij, ki poslujejo pretežno na trgu in niso v neposredni ali posredni državni lasti, ob hkratni kreptvi transparentnosti, nadzora in varovalk proti neupravičenemu vplivu interesov na politično odločanje.

Pojasnilo: *Trenutni sistem financiranja političnih strank v Sloveniji temelji predvsem na javnih sredstvih in donacijah fizičnih oseb. Takšna ureditev ne prispeva k stabilnosti političnega sistema in samo navidezno omejuje neposreden vpliv interesnih skupin na politično delovanje. Hkrati ustvarja visoko stopnjo odvisnosti političnih strank od državnega proračuna ter omejuje raznolikost virov financiranja. Posledično se zmanjšuje prostor za razvoj novih programskih usmeritev, zlasti tistih, ki se osredotočajo na dolgoročni gospodarski razvoj, podjetništvo, inovacije in konkurenčnost.*

Zaradi zgodovinskih okoliščin tranzicije in dolgotrajne prepletenosti politike z državnim lastništvom v ključnih delih gospodarstva se je v Sloveniji oblikoval model, v katerem je vpliv zasebnega podjetniškega sektorja na politično razpravo razmeroma šibko institucionaliziran. To se odraža v neuravnoveženi javni razpravi o podjetniški politiki, regulaciji, davčnem okolju in konkurenčnosti, kjer tržno delujoča podjetja pogosto nimajo jasno artikuliranega in legitimnega političnega kanala.

Predlagano priporočilo uvaja možnost omejenih donacij domačih podjetij kot dopolnitev (ne nadomestilo) javnega financiranja političnih

strank. Namen priporočila ni privilegiranje posameznih interesov, temveč pluralizacija virov financiranja in krepitev programske avtonomije političnih strank ob hkratnem zmanjševanju enostranske odvisnosti politike od državnih in paradržavnih gospodarskih struktur.

Takšna ureditev zmanjšuje tveganje konflikta interesov, preprečuje prenos javnih sredstev v politično financiranje po posredni poti ter omogoča vključitev tržno delujočega podjetniškega sektorja v demokratični proces na transparenten in nadzorovan način.

4.3 Upravna regionalizacija države

Priporočilo: Decentralizacija države s prenosom pristojnosti odločanja na regije in zagotovitev njihove avtonomije.

Pojasnilo: *Državo je treba regionalizirati – ne le geografsko, temveč predvsem upravno. Današnja pretirana centralizacija upočasnjuje odzivnost države in ustvarja razlike v razvoju med posameznimi deli Slovenije. Pristojnosti morajo biti v večji meri prenesene na regije, ki najbolje poznajo lokalne potrebe, se najhitreje prilagodijo razmeram in lahko učinkoviteje izvajajo ukrepe v lokalnem okolju.*

To pomeni, da je treba regijam zagotoviti realne vzvode odločanja – pristojnosti, finančna sredstva in upravno avtonomijo – da bodo same sprejemale ključne razvojne odločitve. S tem bomo omogočili tudi hitrejše upravljanje prostora in učinkovitejši razvoj infrastrukture.

Struktura občin

Število občin v Sloveniji	212
Število mestnih občin	12
Najmanj prebivalcev (Osilnica)	338
Največ prebivalcev (MO Ljubljana)	297.432
Razmerje v številu prebivalcev	1 : 880

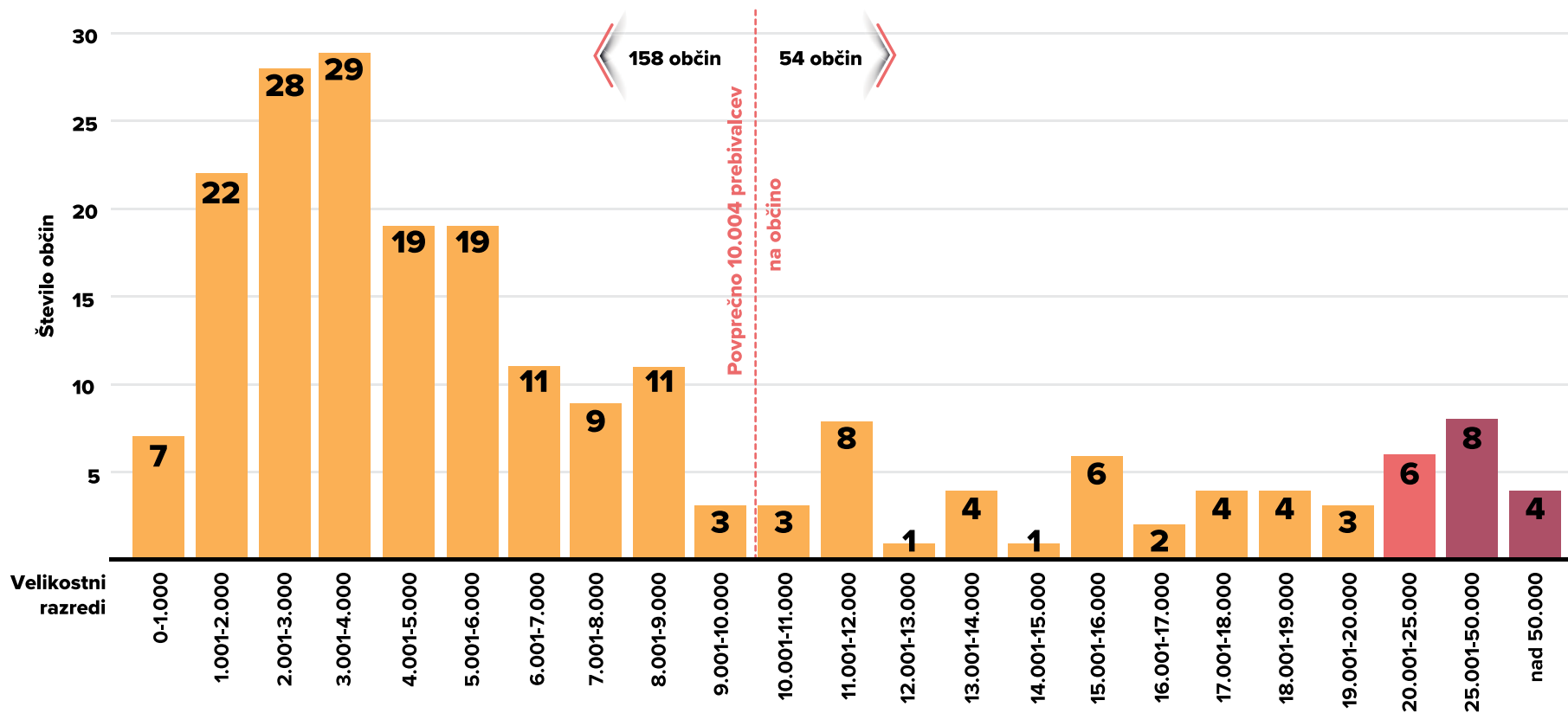
Statistične regije

Število statističnih regij v Sloveniji	12
Regije brez mestne občine	2
Najmanj občin (zasavska)	4
Največ občin (podravska)	41
Razmerje v številu občin	1 : 10
Upravne regije s pristojnostmi	0

Struktura občin in statističnih regij v Sloveniji. Razmerje v številu prebivalcev med najmanjšo in največjo občino je 1 : 880, razmerje v številu občin med statističnimi regijami pa 1 : 10, pri čemer dve statistični regiji nimata mestne občine. (Vir podatkov: SURS, podatki za leto 2023)

Porazdelitev občin glede na število prebivalcev

Porazdelitev občin glede na število prebivalcev. Povprečje znaša 10.004 prebivalce na občino. Podpovprečno število prebivalcev ima 158, nadpovprečno pa 54 občin v Sloveniji. (Vir podatkov: SURS, podatki za leto 2023, lastni izračun)

4.4 Digitalizacija javne uprave

Priporočilo: Popolna digitalizacija upravnih postopkov z uvedbo enotnih digitalnih platform in podatkovnih tokov, ki omogočajo sočasno odločanje organov, sledljivost, preglednost in občutno krajšanje upravnih postopkov.

Pojasnilo: Slovenska javna uprava se sooča z izzivi, ki neposredno zavirajo gospodarski razvoj: postopki trajajo več mesecev ali let, upravne enote delujejo neenotno, dokumentacija se še vedno obdeluje ročno, odločanje pa poteka zaporedno namesto sočasno. Posledica so zamude pri infrastrukturnih projektih, nizka dostopnost stanovanj, neizkoriščeni investicijski potencial ter nižja rast BDP.

Digitalizacija javne uprave bo vodila v bistveno skrajšane postopke, ki bodo postali tudi bolj predvidljivi. Analize gradbenega sektorja kažejo, da lahko digitalna platforma, ki združuje vse deležnike (investitorje, projektante, upravne enote, mnenjedajalce in nadzornike), postopke za pridobitev gradbenega dovoljenja skrajša za 30–40 odstotkov, kar pomeni več sto milijonov letno sproščenih investicij in hitrejšo realizacijo ključnih infrastrukturnih projektov.

Učinki digitalizacije javne uprave na primeru gradbenih dovoljenj

17

Vidik postopka	Trenutno stanje	Učinek digitalizacije
Organizacija postopka	Neenotne prakse upravnih enot	Enotna digitalna platforma
Trajanje postopka	6–24 mesecev (pogosto tudi več let)	Skrajšanje postopkov za 30–40 %
Pravna varnost	Pravna negotovost za investitorje	Predvidljiv in sledljiv postopek
Stroški investitorjev	Dodatni stroški zaradi zamud	Hitrejši začetek investicij
Makroekonomski učinki	-	+400–600 mio € investicij letno +60–80 mio € proračunskih prihodkov letno +2.000–3.000 novih delovnih mest

Učinki digitalizacije javne uprave na primeru gradbenih dovoljenj. (Vir podatkov: Sekcija SBC Gradbinci)

5

Preživetje in razvoj – energetska in prehranska neodvisnost

Če želimo preživeti in še posebej če se želimo razvijati, tako podjetniki kot vsak posameznik in skupnost, moramo postati energetska in prehranska neodvisni.

Energetska neodvisnost za našo državo in stabilnost oskrbe po dostopnih cenah nam lahko optimalno zagotovi le kombinacija obnovljivih virov energije in jedrske energije. Strateško gledano bi bilo najslabše, če ne naredimo nič, saj bi to pomenilo nesprejemljivo tveganje zaradi prevelike odvisnosti od zunanjih trgov, kar hkrati močno poveča tveganje izgube ekonomske suverenosti.

Glede na izkušnje z velikimi državnimi investicijami pri projektu izgradnje nove jedrske elektrarne predlagamo javno-zasebno partnerstvo po vzoru finskega modela Mankala.

5.1 Elektroenergetska neodvisnost

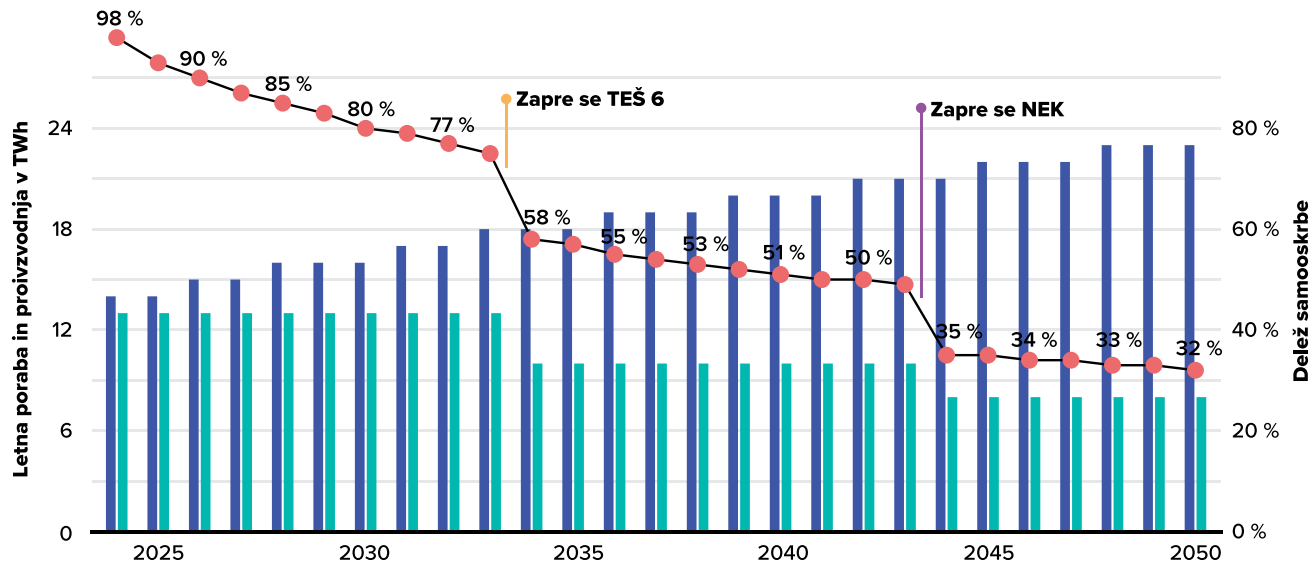
Priporočilo: Zagotoviti elektroenergetska neodvisnost s kombinacijo obnovljivih virov energije in izgradnjo nove jedrske elektrarne po modelu javno-zasebnega partnerstva.

Pojasnilo: Slovenija bo do leta 2050 potrebovala bistveno več električne energije kot danes, hkrati pa bodo do takrat iz obratovanja izpadle pomembne obstoječe proizvodne kapacitete. Obnovljivi viri energije (OVE) zaradi svoje nestanovitnosti zahtevajo velike investicije v hranilnike in omrežje, kar občutno povečuje stroške elektroenergetskega sistema. Analiza več energetskih scenarijev jasno kaže, da je kombinacija OVE in jedrske energije najzanesljivejša in stroškovno najugodnejša pot do energetske varnosti ob izpolnjenih kriterijih okoljske učinkovitosti. Scenariji, ki temeljijo izključno na OVE, vodijo k bistveno višjim stroškom in tveganjem. Scenarij status quo, torej brez novih naložb, se na prvi pogled sicer zdi ugoden, a temelji na uvozu več kot dveh tretjin potrebne elektrike. Takšna odvisnost od zunanjih trgov prinaša nesprejemljivo tveganje volatilnosti cen in nezanesljive oskrbe.

Za izgradnjo nove jedrske elektrarne predlagamo model javno-zasebnega partnerstva, ki omogoča hitrejšo gradnjo, nižje stroške financiranja in učinkovitejši nadzor nad porabo sredstev.

Projekcija samooskrbe z električno energijo do I. 2050 (za scenarij status quo)

Projekcija samooskrbe z električno energijo do leta 2050. V primeru scenarija status quo bo Slovenija leta 2050 le še 1/3 samooskrbna z električno energijo. (Vir podatkov: Analiza scenarijev in predlog optimalnega koncepta prenove elektroenergetskega sistema Slovenije, Damijan idr, 2025)

■ Poraba
■ Proizvodnja

5.2 Prehranska neodvisnost in krepitev podeželja

Priporočilo: Vzpostavitev prehranske neodvisnosti s krepitvijo domače pridelave, zaščito slovenskih kmetov pred nelojalno konkurenco ter sistemskim prenosom kmetij na mlade ob modernizaciji kmetijske dejavnosti.

Pojasnilo: Prehranska samooskrba Slovenije je danes le 50–60-odstotna, zaradi česar smo v obdobju geopolitičnih in podnebnih pretresov ranljivi. Strukturne težave kmetijstva so globoke: več kot 35 odstotkov nosilcev kmetij je starejših od 65 let. Leta 2020 je bil na slovenskih kmetijah delež mladih gospodarjev, starih do 35 let, 4,6-odstoten. Podatki za leto 2024 kažejo, da je ta delež upadel na 3,5 odstotka. To pomeni, da bo brez

ukrepanja velik del kmetij prenehal delo, še preden dobijo naslednika. Taka starostna struktura ogroža prehransko varnost in poseljenost slovenskega podeželja. Kmetje so dodatno obremenjeni z birokratskimi in okoljskimi zahtevami, ki pogosto presegajo evropske, medtem ko na slovenski trg prihaja hrana iz tretjih držav, ki ne spoštuje enakih standardov, kar ruši konkurenčnost domače pridelave. To slabša položaj kmetov in zmanjšuje interes mladih za prevzemanje kmetij.

Za dosego prehranske neodvisnosti je nujno okrepiti ekonomski položaj slovenskih kmetov, zagotoviti poštene pogoje konkurence ter bistveno olajšati prenos kmetij na mlade z dostopom do zemlje, finančnimi spodbudami, modernizacijo pridelave in razbremenitvijo administracije.

6

Vrhunski kadri za gospodarski razvoj Slovenije

Kakšnega človeka si želimo v 21. stoletju? Ali je današnja šola, današnje izobraževanje takšno, ki naše potomce pripravi na svet, ki jih čaka? Jih nauči poskrbeti zase? Jim priuči sočutje do sočloveka? Jih navduši za ustvarjalnost? Jim privzgoji potrebo po novem znanju in jih nauči to znanje poiskati?

V osnovni šoli smo končno, kot zadnji v Evropski uniji, dobili predmet informatike in digitalne tehnologije, a bo obvezen šele čez tri leta. Kaj bo čez tri leta, če ne bomo vzporedno razvijali izobraževanja, si verjetno ne znamo niti predstavljati.

Ob prepočasnem odzivu na potrebe pri zaposlovalcih si zatiskamo oči.

Ključni problem, ki ga naslavljamo, je, ali šola sploh še pripada učiteljem, ali se v ta proces njim kot ekspertom v večji meri vtikajo vsi drugi, nepooblašчени in neizobraženi. Učiteljev je vse manj. Manjka jih več tisoč. Verjetno tudi zato, ker ne vidijo, da bodo lahko v tej državi kot javni uslužbenci v procesu izobraževanja izkoristili vse svoje potenciale. Povprečna starost učiteljev v osnovnih šolah je 45 let (31,5 % je starejših od 50 let), v srednjih že 50 let (skoraj tri četrtine med 40 in 64 let). In mladi se za poklic učitelja ne odločajo več. Njih seveda ne bomo mogli uvažati iz Filipinov in Nepala.

6.1 Šolo vrniti učiteljem

Priporočilo: Šolo vrniti učiteljem in jim zaupati ter jim pripraviti pogoje, da bodo v največji meri avtonomno realizirali vse svoje potenciale.

Pojasnilo: *Kakovost slovenskega izobraževanja se slabša, zadovoljstvo s šolskim sistemom pa je najnižje v zadnjem desetletju. K temu ključno prispevajo pomanjkanje učiteljev, njihova premajhna avtonomija, vse večja administracija, naraščajoče število otrok s težavami ter vse bolj napeti odnosi med starši in šolo. Učitelji in ravnatelji v številnih pogovorih opozarjajo, da se je šola spremenila v prostor, kjer morajo biti hkrati pedagogi, socialni delavci, mediatorji, administratorji in zagovorniki otrok. Ob tem pa je tisto, kar je njihovo bistvo – strokovno in avtonomno poučevanje – potisnjeno v ozadje.*

Če želimo dvigniti kakovost učenja, zadovoljstvo učencev in privlačnost učiteljskega poklica, moramo šolo ponovno prepustiti tistim, ki jo najbolj poznajo in zanjo nosijo strokovno odgovornost. To pomeni, dati učiteljem več avtonomije pri izboru metod, diferenciaciji pouka, prilagajanju tempa učenja in ustvarjanju dobrega šolskega ozračja. Šola deluje najbolje, ko lahko učitelj odloča strokovno, ne pod pritiski administracije, staršev ali vsakokratne politike. Varuhi avtonomije šole morajo postati ravnatelji.

Opolnomočenje in povrnitev ugleda poklica, ki je temelj kakovostne družbe, je mogoče doseči tako, da pristojno ministrstvo dosledno prisluhne pogledom učiteljev na rednih sestankih z ravnateljmi in pedagogi ter na podlagi tega oblikuje steber skupnosti pedagogov (community of practice) in razvije koncept mojstrskega učitelja (master teacher), ki bo pomagal drugim učiteljem ter naslavljal delo z najbolj nadarjenimi učenci in dijaki.

6.2 V izobraževalni sistem vrniti vrednote in ustvarjalnost

Priporočilo: V izobraževalni sistem je na izvedbeni ravni treba vrniti vrednote in ustvarjalnost.

Pojasnilo: Krovni zakon, Zakon o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja, med cilje vzgoje in izobraževanja v Republiki Sloveniji že navaja naslednja cilja:

- vzgajanje za medsebojno strpnost, razvijanje zavesti o enakopravnosti spolov, spoštovanje drugačnosti in sodelovanje z drugimi, spoštovanje otrokovih in človekovih pravic in temeljnih svoboščin, razvijanje enakih možnosti obeh spolov ter s tem razvijanje sposobnosti za življenje v demokratični družbi,
- negovanje radovednosti, raziskovalnega duha, domišljije in intuicije ter razvijanje neodvisnega mišljenja.

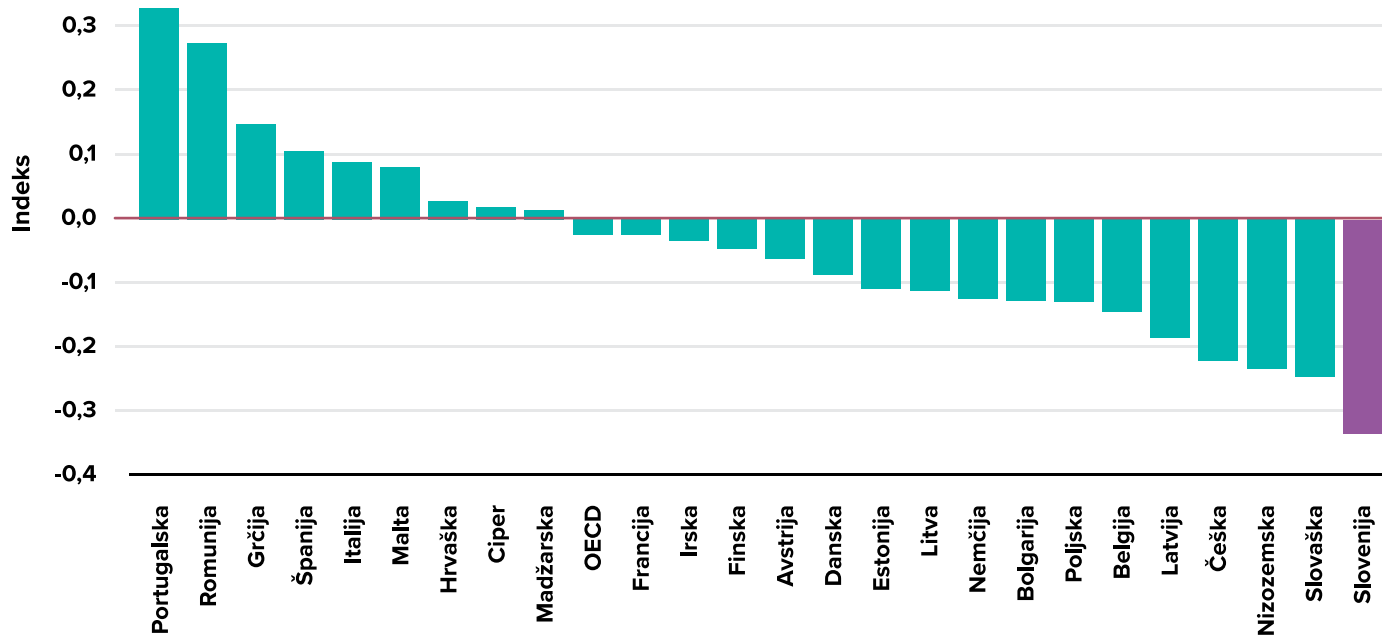
Na izvedbeni ravni pa ta cilja nista dovolj dobro uresničena. Mednarodne primerjave kažejo, da so bili slovenski dijaki leta 2022 med vsemi članicami EU najmanj odprti za ustvarjalnost in sprejemanje novega znanja, domišljija pa je bila v Sloveniji desetletja zelo nizko vrednotena želena lastnost otrok, po zadnjih meritvah pa je najnižje vrednotena med članicami EU. Prav tako so veščine in kompetence mladih, ki so pomembne za kakovostno življenje in vključujočo družbo, v Sloveniji pod povprečjem EU.

Zato mora pristojno ministrstvo odpreti strukturiran dialog z ravnateljmi in pedagogi ter prenovo učnih pristopov začeti tako, da bodo vrednote in ustvarjalnost postavljeni v središče šolskega procesa in ne bo ostalo zgolj pri formalno (v zakonu) zapisanih ciljnih usmeritvah.

Pri tem mora predvsem začetno formalno izobraževanje otrokom in mladostnikom učinkovito predajati tiste vrednote, ki definirajo našo, evropsko in slovensko družbo.

Indeks odprtosti dijakov za ustvarjalnost in pridobivanje novega znanja, 2022

Slovenski dijaki so bili leta 2022 med vsemi članicami EU najmanj odprti za ustvarjalnost in pridobivanje novega znanja. Domišljija je bila v Sloveniji desetletja zelo nizko vrednotena zelena lastnost otrok, po zadnjih meritvah pa je najnižje vrednotena med članicami EU. (Vir podatkov: UMAR, OECD)

6.3 Prenova kurikulumov za spodbujanje nadpovprečnosti

Priporočilo: Prenova kurikulumov osnovnih in srednjih šol za manj preobremenjenosti, več poglobljenega učenja ter vključitev znanj prihodnosti in spodbujanje nadpovprečnosti.

Pojasnilo: Zaradi prevelike obremenitve s šolo in nekaterih drugih dejavnikov je priljubljenost šole med slovenskimi osnovnošolci najnižja v zadnjih desetih letih in ena najnižjih med članicami EU. To vpliva tudi na širše zadovoljstvo mladih z življenjem, ki je bilo leta 2022 med slovenskimi petnajstletniki eno najnižje ocenjenih v EU.

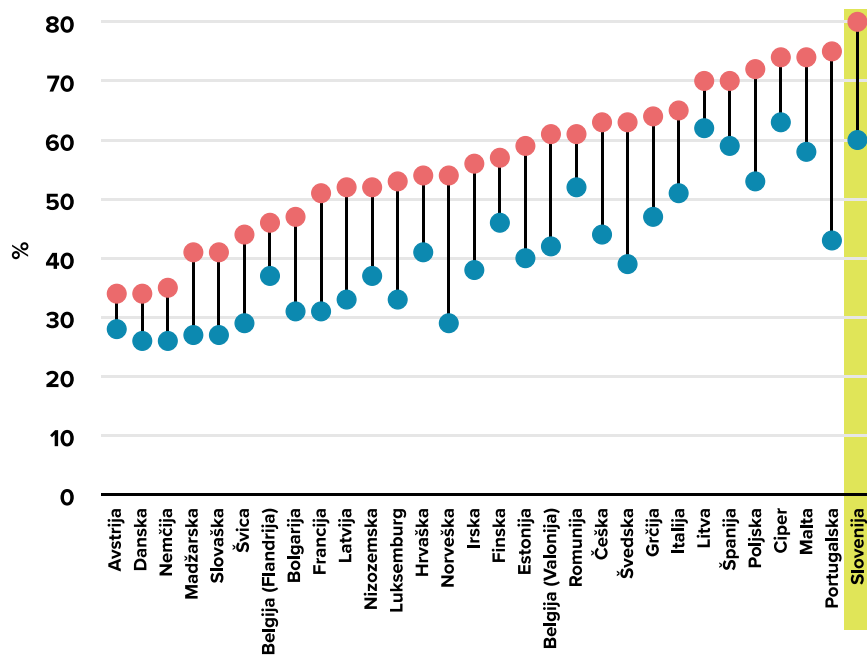
Med letoma 2018 in 2023 se je poslabšala računalniška in informacijska pismenost osnovnošolcev. Rezultati raziskave PISA o bralni, matematični in naravoslovni pismenosti petnajstletnikov so leta 2022 (podobno kot v drugih državah EU) pokazali poslabšanje glede na leto 2018, najizraziteje pri bralni in matematični pismenosti. Deleža petnajstletnikov z najboljšimi rezultati (peta ali višja raven pismenosti) sta se zmanjšala pri bralni in matematični pismenosti, delež petnajstletnikov s slabimi rezultati (manj kot druga raven pismenosti) pa se je povečal pri vseh treh vrstah pismenosti. Podobno kot pri petnajstletnikih je tudi pri četrtošolcih (OŠ) opazen negativen trend bralne pismenosti med letoma 2016 in 2021 ter matematične in naravoslovne pismenosti med letoma 2015 in 2023.

Zato je kurikule osnovnih in srednjih šol treba prenoviti tako, da se z zmanjšanjem obsega snovi doseže poglobljeno razumevanje in globalno primerljivo znanje. Uvesti je treba obvezen predmet informatike ter kurikulum

posodobiti tako, da se izboljšajo informacijska pismenost, računalniško mišljenje in druge temeljne digitalne kompetence. Pedagoške pristope je treba prenoviti na način, da v središče postavijo talente posameznikov. Namesto spodbujanja povprečnosti je treba pri vsakem posamezniku iskati njegove talente in sistematično spodbujati nadpovprečnost.

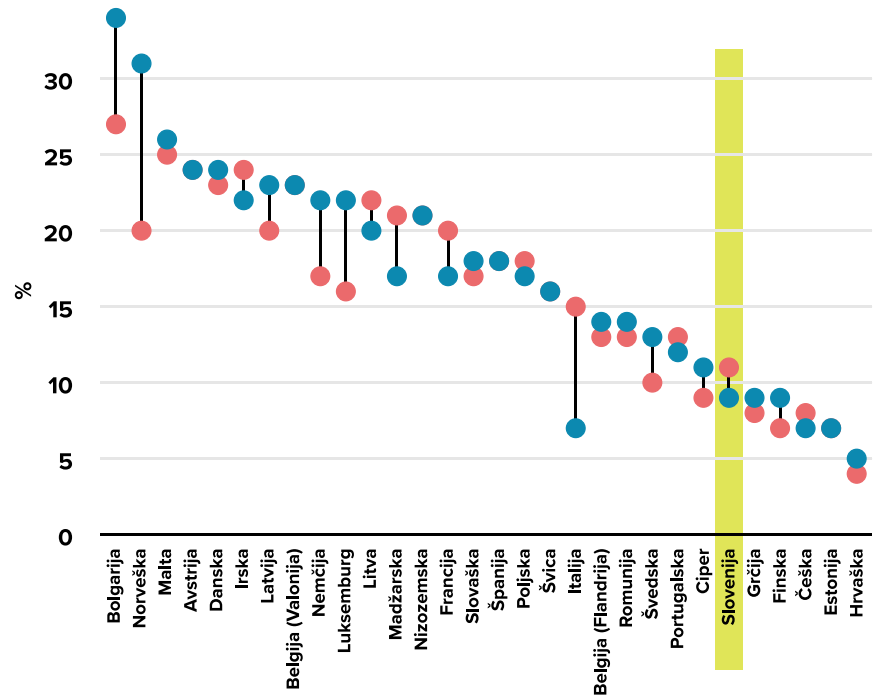

Delež trinajstletnikov, ki jih delo za šolo obremenjuje, 2022

● Dekleta
● Fantje

Delež trinajstletnikov, ki ima rado šolo, 2022

Zaradi velike obremenitve s šolo in vrste drugih dejavnikov je priljubljenost šole med slovenskimi osnovnošolci najnižja v zadnjih desetih letih in ena nižjih med članicami EU. To vpliva tudi na širše zadovoljstvo mladih z življenjem, ki je bilo leta 2022 med slovenskimi petnajstletniki eno najnižje ocenjenih v EU. (Vir podatkov: UMAR, WHO – HBSC 2022)

6.4 Zagotavljati kadre, ki jih družba potrebuje

Priporočilo: Končni izobraževalni programi morajo zagotavljati kadre, ki jih slovenska družba potrebuje na vseh področjih, od družbenih do gospodarskih dejavnosti. Pri tem mora izobraževalni sistem sistematično razvijati temeljne in napredne kompetence, ki posamezniku omogočajo prilagajanje, mobilnost in uspešnost na hitro spreminjajočem se trgu dela.

Pojasnilo: Čeprav se je struktura vpisa v izobraževalne programe v zadnjih desetih letih premaknila v smeri povpraševanja na trgu dela, se zaradi manjših generacij mladih vseeno že več let kažejo vztrajna neskladja na trgu dela. Zato ob visoki zaposlenosti in neugodnih demografskih spremembah tudi v prihodnje pričakujemo težave delodajalcev pri iskanju ustrezno usposobljenih kadrov.

Ključ do reševanja tega problema ni le v spodbujanju izbire posameznih poklicev, temveč predvsem v razvoju kompetenc, ki omogočajo prehod med različnimi področji dela: digitalna pismenost, kritično razmišljanje, ustvarjalnost, sodelovanje, podjetnost, učenje učenja in odgovornost.

Da bo sistem zmožen dolgoročno usklajevati potrebe družbe in gospodarstva, mora pristojno ministrstvo v sodelovanju z Umarjem pripraviti analizo, ki bo vsebovala projekcijo razvoja poklicev in potrebnih kompetenc v povezavi z demografskimi trendi. Na podlagi te analize je treba oblikovati nacionalni kadrovski načrt, ki bo postal sestavni del celotne izobraževalne vertikale, od osnovne šole do konca formalnega šolanja.

Vsak učenec bi moral imeti svoj osebni kompetenčni in karierni karton, podoben športnemu kartonu, v katerega se čez leta vpisujejo njegova močna področja, pridobljene kompetence, interesi, izkušnje s projektov, praks in neformalnega učenja. Karton bi služil kot orodje za sprotno usmerjanje, karierno orientacijo, prilagajanje izobraževalne poti ter bolj premišljene odločitve ob prehodih med ravnmi šolanja. S tem bi posameznik lažje oblikoval realističen in ambiciozen poklicni razvoj.

Država mora na podlagi teh analiz začeti ciljno promocijo razvojnih področij, dodatno finančno podpreti izobraževalne programe, ki razvijajo ključne kompetence in deficitarna znanja (tudi s stimulativnim plačilom učiteljev v teh programih), ter sistematično okrepiti štipendijske sheme za deficitarna področja v sodelovanju s podjetji. Štipendije morajo vključevati kakovostne prakse, mentorstvo in počitniško delo, njihovi rezultati pa morajo služiti tudi kot povratna informacija za nadgradnjo izobraževalnih programov. Tako bo sistem postal prilagodljiv, pregleden in usmerjen k razvoju ljudi, ki jih naša družba potrebuje.

6.5 Mlade spodbujati k hitremu vstopu na trg dela

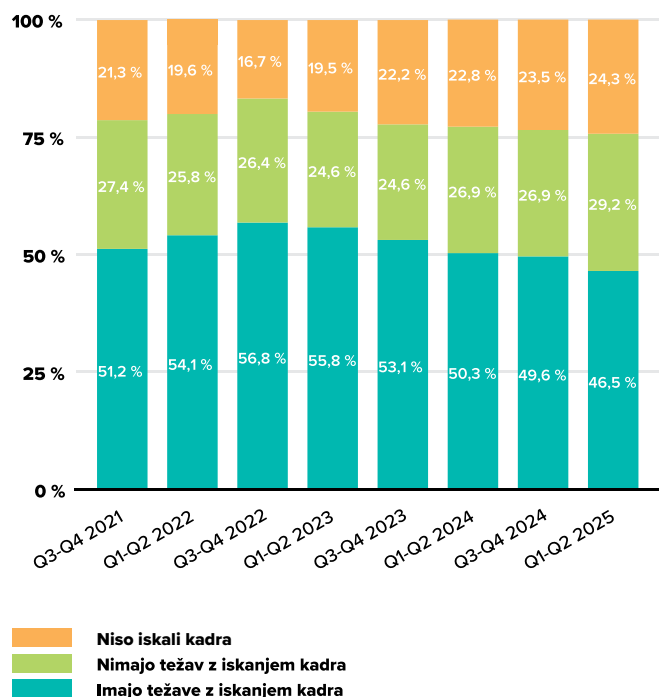
Priporočilo: Mlade je treba spodbujati, da čim prej dobijo prve delovne izkušnje ter lažje in hitreje vstopijo na trg dela, pri čemer morajo biti prakse, mentorstvo in prehodi med izobraževanjem in zaposlitvijo sistemsko urejeni in kakovostni.

Pojasnilo: Mladi v Sloveniji najpozneje v EU vstopajo na trg dela, kar zmanjšuje njihovo ekonomsko samostojnost ter upočasnjuje razvoj poklicnih kompetenc. Veliko posameznikov šolanje konča brez realnih delovnih izkušenj, kar otežuje odločanje o poklicni poti in podaljšuje čas do prve zaposlitve. Zato mora izobraževalni sistem spodbujati zgodnje vključevanje mladih v kakovostne oblike dela: od strukturiranih praks

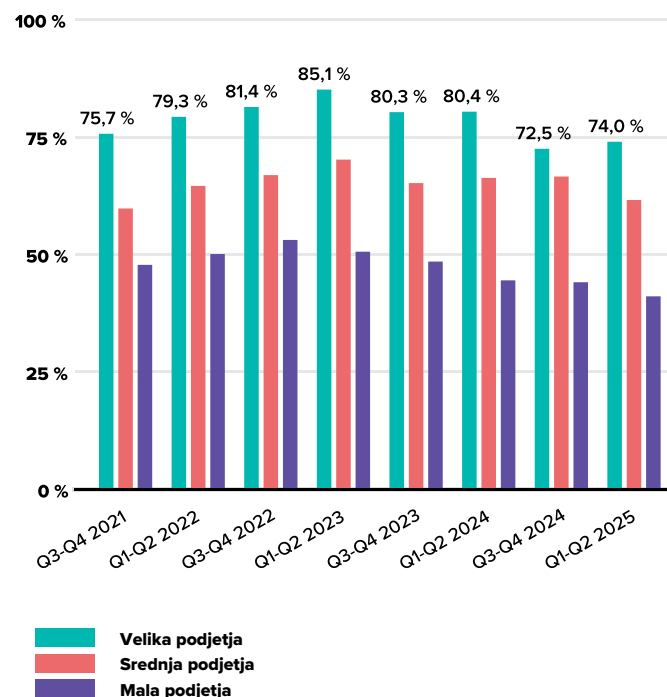
in projektne sodelovanja z delodajalci do mentorsko podprtega počitniškega dela, vezanega na stroko. Tak pristop mladim omogoča hitrejše razvijanje ključnih kompetenc, večjo samozavest ob prehodu na trg dela ter postopno prehajanje v stabilno zaposlitev, gospodarstvu pa zagotavlja lažji dostop do motiviranih in že delno usposobljenih kadrov.

Delež delodajalcev glede na kadrovsko problematiko

V zadnjih letih se s pomanjkanjem kadrov v povprečju srečuje več kot polovica delodajalcev. Od teh je imelo v prvi polovici leta 2025 z iskanjem ustreznega kadra težave kar 74 odstotkov velikih podjetij,

Delež podjetij s pomanjkanjem kadra

61,6 odstotka srednjih podjetij in 41,1 odstotka malih podjetij. (Vir podatkov: Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje)

Zdrav človek v zdravem okolju

Samo zdrav človek lahko uresniči vse svoje potenciale, sicer pa je treba zanj poskrbeti po principu popolne solidarnosti.

Nerazumljivo je dejstvo, da imamo sistem javnega obveznega socialnega zdravstvenega zavarovanja in moramo ob tem z dobredelnimi akcijami zbirati sredstva za zdravljenje nekaj redkih bolezni tem nekaj posameznikom, da jim omogočamo življenje. To ni niti prava solidarnost niti pravičnost.

Propadajoč zdravstveni sistem ne more zdraviti ljudi. Naši potenciali so veliki, mi pa smo daleč od tega, da bi jih lahko izkoristili. Vse čakalne dobe so ob bogatih javnih finančnih sredstvih, ki jih zbiramo z bogatimi prispevki za obvezno zdravstveno zavarovanje, brez razloga.

Nekdo, ki potrebuje kardiološki pregled in dobi napotnico zelo hitro, čaka več kot sto dni. Za nevrološki pregled se čaka 140 dni, tudi za otroke veljajo čakalne dobe. In na koncu moramo seči v denarnico in si zagotoviti najhitrejši in najkakovostnejši pregled. Seveda to storimo, ampak to je praktično edina privatizacija javnega zdravstva v Republiki Slovenije, do katere prihaja zaradi sile, ko mora zavarovana oseba, ki redno plačuje prispevke za obvezno zdravstveno zavarovanje, zdravstveno storitev plačati iz svojega žepa ali pa biti zasebno zavarovana, da to storitev sploh dobi.

Zato je treba pravilno definirati, kaj določa javno zdravstvo. Zdravstvo v državni lasti ni enako javnemu zdravstvu.

Kot podjetniki nikakor ne moremo mimo upravljanja in vodenja državnega dela javnega zdravstva, kjer je 15 od 27 javnih bolnišnic lani poslovalo z izgubo. Kumulativno ta minus za zadnja leta znaša že 231 milijonov evrov. Če zraven prištejemo še dolgove dobaviteljev, smo blizu pol milijarde.

Ugotovili smo, da zavod zagotovo ni oblika izvajanja javne zdravstvene službe, tudi v državni lasti, ki bi menedžerjem zagotavljala osnovne principe korporativnega upravljanja, jim dala na razpolago ustrezna menedžerska orodja, da bi lahko skrbeli za produktivnost in kakovost in v okviru relativno velikih javnih sredstev zavarovanim osebam dejansko dostavljali dostopnost do javnega zdravstva.

Najbolj ilustrativen pa je podatek, da iz iste denarnice, vredne skoraj šest milijard evrov, plačamo skoraj 700 milijonov letno že za absentizem, samo nad 30 dni. Poleg tega je tisti do 30 dni večinoma na plečih podjetnikov. Ob tem neposrednem vplivu pa ima absentizem še velik posredni vpliv na naše gospodarstvo.

7.1 Kakovostne in pravočasne javne zdravstvene storitve

Priporočilo: Javno zdravstvo določa javno financiranje. To mora zavarovani osebi zagotavljati:

- pravočasne in kakovostne zdravstvene storitve ter proizvode po načelu solidarnosti in univerzalnosti,
- da storitev in proizvodov, ki so del zdravstvene košarice, ne plačujejo iz žepa izven javnega zdravstvenega sistema.

Pojasnilo: Jasna opredelitev javno financirane zdravstvene košarice in zagotovitev pravočasnih ter kakovostnih storitev znotraj javnega zdravstvenega sistema preprečujeta nastajanje vzporednih prostovoljnih zdravstvenih zavarovanj, ki v praksi nadomeščajo javno zdravstvo. S tem se omogoča razvoj trga dodatnih prostovoljnih zavarovanj, namenjenih izključno storitvam in proizvodom, ki niso del zdravstvene košarice.

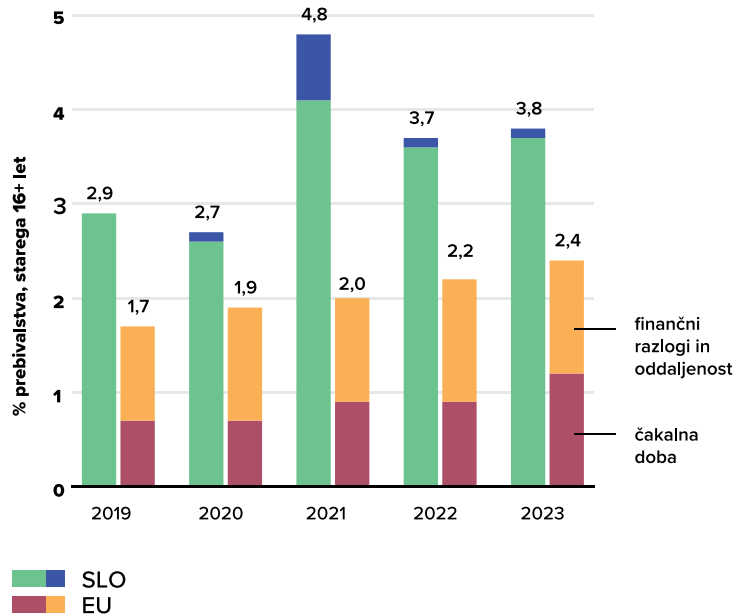
Javno zdravstvo določajo trije ključni deležniki: (i) država s svojimi organi kot regulator sistema, (ii) zdravstvena blagajna oz. zdravstvene blagajne kot nosilci javnega financiranja ter (iii) državni in zasebni zdravstveni izvajalci, ki so vključeni v javno zdravstveno mrežo in izvajajo javno financirane storitve.

Solidarnost in univerzalnost v javnem zdravstvu ne pomenita, da lahko vsaka zavarovana oseba dobi vse razpoložljive zdravstvene storitve, temveč da vse zavarovane osebe pod enakimi pogoji dobijo storitve in proizvode, ki so vključeni v zdravstveno košarico, in sicer glede na potrebe ter ne glede na njihovo zmožnost plačila (načelo solidarnosti).

Zdravstvena košarica iz obveznega zdravstvenega zavarovanja se mora načrtovati na podlagi dejanskih potreb prebivalstva, ob upoštevanju demografskih in epidemioloških razmer ter javnofinančnih zmožnosti države. Po obsegu je omejena z razpoložljivimi viri, vse vanjo vključene storitve in proizvodi pa morajo biti pod enakimi pogoji dostopni vsem zavarovanim osebam (načelo univerzalnosti).

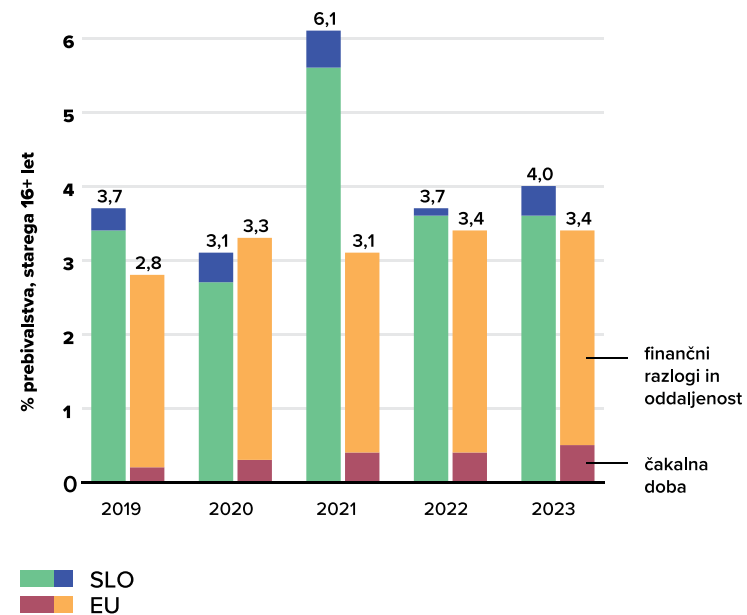

Neizpolnjene potrebe po zdravstveni oskrbi

Neizpolnjene potrebe po zdravstveni in zobozdravstveni oskrbi v odstotku celotnega prebivalstva, ki je staro 16 let in več. Ločeno je kot razlog prikazana čakalna doba ter (skupaj) finančni razlogi in oddaljenost. Slovenija ima nadpovprečno velik delež oseb z neizpolnjenimi potrebami po zdravstveni

Neizpolnjene potrebe po zobozdravstveni oskrbi

in zobozdravstveni oskrbi, pri čemer je za to skoraj v celoti razlog v čakalni dobi. Po drugi strani so v povprečju EU za neizpolnjene potrebe po zdravstveni in zobozdravstveni oskrbi večinsko odgovorni finančni razlogi ali oddaljenost. (Vir podatkov: UMAR, Eurostat, lastni izračun)

7.2 Kakovosten, vzdržen in učinkovit zdravstveni sistem

Priporočilo: Glede na višino prispevkov, ki jih plačujemo, mora zdravstveni sistem zagotavljati kakovostne zdravstvene storitve. To lahko dosežemo z upravljanjem in financiranjem javnega zdravstva na način, ki z razpoložljivimi sredstvi:

- zagotavlja dolgoročno vzdržnost,
- izboljšuje dostopnost do zdravstvenih storitev,
- omogoča učinkovito delovanje javne zdravstvene mreže, pri čemer mora imeti Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije ključno vlogo pri usklajevanju financiranja, plačilnih modelov, spodbud in razvoja sistema.

Pojasnilo: *Kljub izrazitemu povečanju odhodkov Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije (ZZZS), ki so se v zadnjih petih letih povečali s približno treh milijard evrov na več kot pet milijard evrov letno, se dostopnost javnih zdravstvenih storitev ni izboljšala, temveč se je v več segmentih poslabšala. To jasno kaže, da zgolj povečevanje finančnih sredstev samo po sebi ne vodi v boljšo dostopnost, kakovost ali učinkovitost zdravstvenega sistema. Glede na obstoječo stopnjo razvitosti je za Slovenijo smiselna in dolgoročno uresničljiva delež tekočih zdravstvenih izdatkov v višini približno 9–10 odstotkov BDP. Višji deleži zahtevajo hitrejšo gospodarsko rast in strukturne reforme v gospodarstvu, ne pa zgolj sprememb znotraj zdravstvenega sistema.*

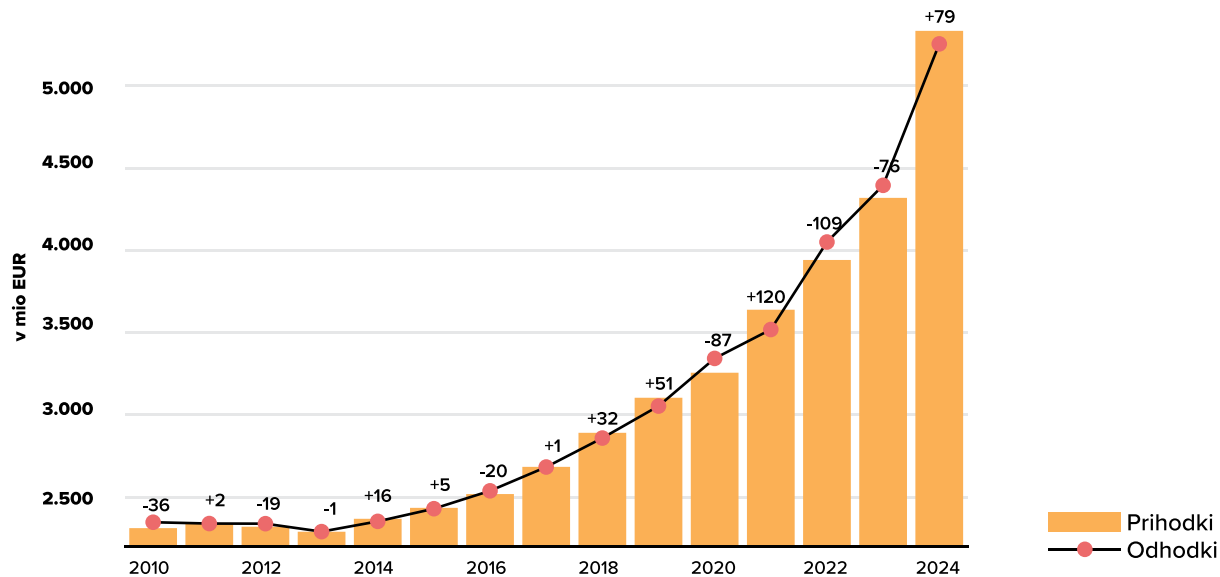
ZZZS mora biti organiziran in upravljan tako, da omogoča delovanje javnega zdravstvenega sistema skladno z Bismarckovim modelom, ki temelji na vključujočem sodelovanju države, delodajalcev, delojemalcev, upokojencev in organizacij bolnikov. ZZZS mora imeti jasno vlogo nosilca financiranja ter aktivnega usklajevalca delovanja in razvoja sistema, vključno z razvojem ustreznih spodbud.

Zaradi kolektivnega financiranja in ločitve uporabnikov zdravstvenih storitev od plačnika so v javnem zdravstvu nujni finančni in nefinančni mehanizmi, ki spodbujajo racionalno rabo zdravstvenih storitev. Ti mehanizmi morajo prispevati k učinkoviti uporabi virov, hkrati pa morajo biti oblikovani tako, da ne predstavljajo nesorazmernega finančnega bremena za zavarovane osebe in ne omejujejo dostopa do potrebnih storitev.

Razvoj zmogljivosti javne zdravstvene mreže se mora načrtovati na podlagi demografskih in epidemioloških podatkov. V primerjavi z letom 1992 je imela Slovenija leta 2025 več kot tri tisoč bolniških postelj manj, kar zahteva strateško načrtovanje mreže z vidika geografske dostopnosti in optimalne velikosti izvajalcev. Ob regulaciji cen in obsegov dejavnosti ter omejeni konkurenci imajo ključno vlogo spodbude na strani ponudbe, zlasti plačilni modeli, ki vplivajo na učinkovitost in kakovost izvajanja storitev. Njihovo posodabljanje mora biti ena osrednjih nalog ZZZS in mora temeljiti na strokovno ter neodvisno pripravljenih stroškovnih analizah izvajalcev v javni mreži. Pri tem morajo imeti ključno vlogo kakovostni demografski in epidemiološki podatki ter analize, ki jih v sodelovanju z ZZZS, stroko in pristojnimi ministrstvi zagotavlja Nacionalni inštitut za javno zdravje.

Prihodki in odhodki ZZS

Prihodki in odhodki ZZS v milijonih evrov. Za vsako leto je prikazan tudi presežek oz. primanjkljaj prihodkov nad odhodki v milijonih evrov. (Vir: letna poročila ZZS).

7.3 Obvladovanje zdravstvenega absentizma

Priporočilo: Zdravstveni sistem mora sistematično obvladovati zdravstveni absentizem kot pomemben javnofinančni, gospodarski in socialni problem, pri čemer je treba z učinkovitejšim zagotavljanjem zdravstvenih storitev in ustreznimi spodbudami zmanjševati stroške bolniškega dopusta ter s tem sproščati sredstva za financiranje zdravstvenih storitev in proizvodov iz javnega zdravstvenega sistema.

Pojasnilo: Trend rasti stroškov zdravstvenega absentizma predstavlja pomembno breme za javne finance, zlasti za Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije in delodajalce, hkrati pa negativno vpliva na produktivnost gospodarstva in konkurenčnost države. Za posameznike absentizem pomeni tudi izgubo dela dohodka, ki ni v celoti nadomeščen z bolniškimi nadomestili, kar dodatno povečuje socialna tveganja.

Stroški zdravstvenega absentizma sicer ne spadajo med tekoče zdravstvene izdatke za zdravstvene storitve in proizvode, temveč med

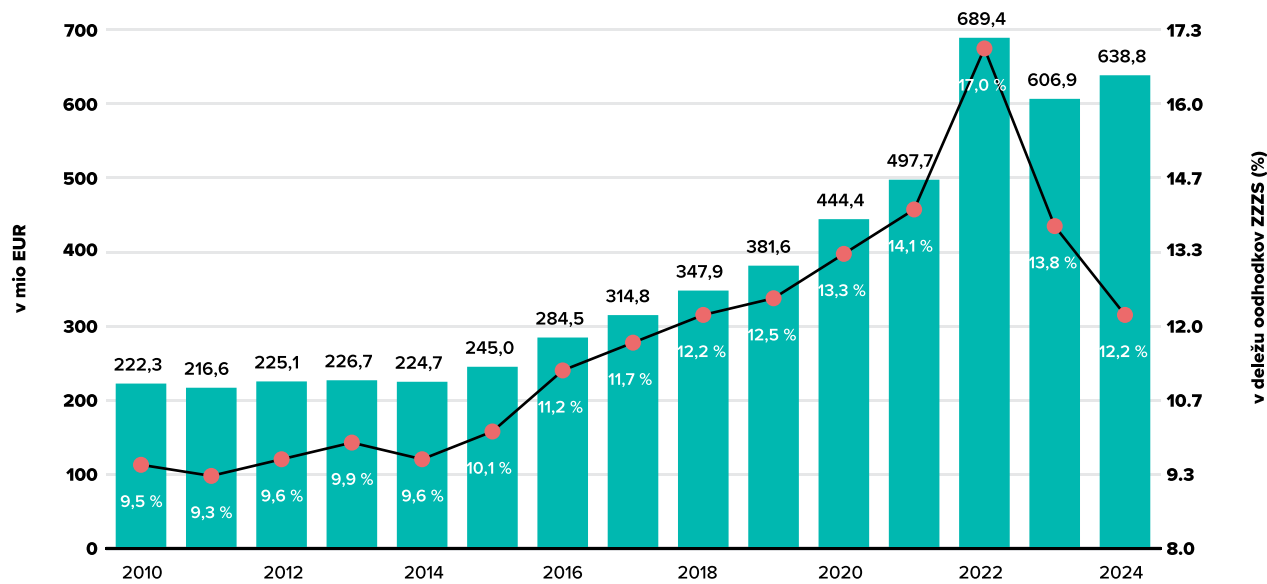
z zdravljenjem povezane stroške. V Sloveniji se ti stroški financirajo iz sredstev obveznega zdravstvenega zavarovanja, kar pomeni, da njihovo učinkovitejše obvladovanje neposredno sprošča javna sredstva, ki se lahko namenijo financiranju zdravstvenih storitev in proizvodov v okviru zdravstvene košarice.

Učinkovito obvladovanje zdravstvenega absentizma je mogoče le ob hkratnem zagotavljanju pravočasnih in kakovostnih zdravstvenih storitev ter ustreznih spodbud za vse deležnike sistema. Zgolj z učinkovitim in uspešnim delovanjem zdravstvenega sistema je mogoče zmanjševati

tudi širše izgube produktivnosti, ki nastajajo zaradi bolezni in presegajo bolniški dopust.

Poleg zdravstvenega absentizma te izgube vključujejo še prezentizem, prezgodnjo umrljivost, prezgodnje upokojevanje in delovno neaktivnost. Njihovo obvladovanje zahteva celosten pristop, ki povezuje delovanje zdravstvenega sistema, trga dela in socialnih sistemov, pri čemer imajo ključno vlogo pravočasno in učinkovito zdravljenje ter ohranjanje delovne zmoglosti prebivalstva.

Nadomestila plače za začasno zadržanost od dela v breme ZZS

Letna nadomestila plače za začasno zadržanost od dela v breme ZZS v milijonih evrov in v odstotku celotnih letnih odhodkov ZZS. (Vir podatkov: letna poročila ZZS, lastni izračun)

■ nadomestila (mio EUR)
●— delež odhodkov ZZS (%)

7.4 Korporativno vodenje in upravljanje

Priporočilo: Javne zdravstvene zavode je treba organizacijsko in pravno preoblikovati tako, da omogočajo sodobno korporativno vodenje in upravljanje, pri čemer se ne spreminja lastništvo oz. ustanoviteljstvo. Cilj preoblikovanja je zagotoviti učinkovitejše upravljanje, večjo odgovornost vodstev ter boljše doseganje javnozdravstvenih in javnofinančnih ciljev.

Pojasnilo: Zdravstvo je gospodarska dejavnost, ki se lahko izvaja na tržni ali netržni način. V Sloveniji se je za javno zdravstvo uveljavil izraz »negospodarstvo«, ki je zavajajoč, saj javno financirano in netržno koordinirano zdravstvo pomembno prispeva k ustvarjanju bruto domačega proizvoda. Zdravstvene storitve in proizvodi neposredno predstavljajo približno desetino BDP, posredno pa javno zdravstvo pomembno prispeva k zmanjševanju izgub produktivnosti zaradi bolezni, kadar je uspešno pri preprečevanju, zgodnjem odkrivanju in obvladovanju zdravstvenih stanj.

Zagotavljanje dostopa do zdravstvenih storitev in proizvodov, ki so del javno financirane zdravstvene košarice, je za prebivalstvo vsaj tako pomembno kot preskrba s pitno vodo, energijo in komunalnimi storitvami. Na teh področjih se praviloma uporabljajo pravno-formalne oblike, ki omogočajo jasno razmejitev med lastništvom, upravljanjem in vodenjem ter zagotavljajo odgovornost, preglednost in učinkovitost delovanja.

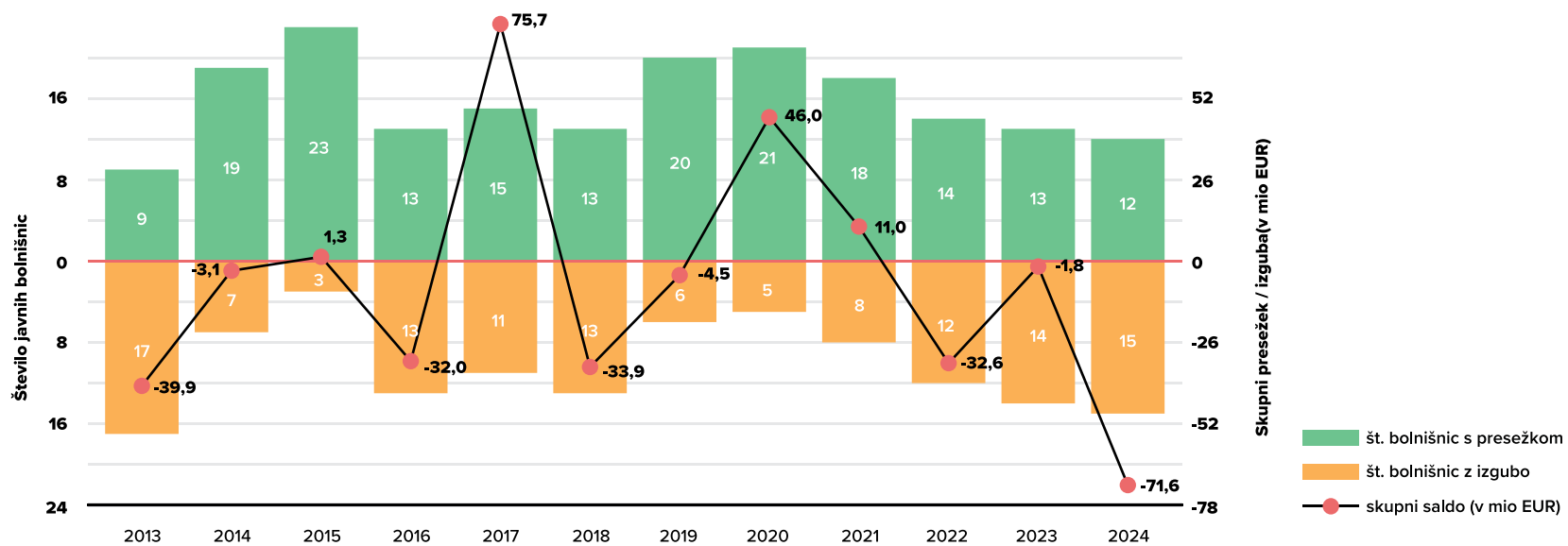
Obstoječa pravno-formalna oblika javnega zavoda za izvajalce v državni lasti teh ciljev ne omogoča v zadostni meri. Omejuje uporabo sodobnih orodij korporativnega vodenja in upravljanja, otežuje jasno

določanje odgovornosti ter omejuje prilagodljivost pri upravljanju kadrov, nagrajevanju in dolgoročnem razvoju organizacij.

Zato je javne zdravstvene zavode smiselno preoblikovati v pravne osebe, ki ohranijo državno oz. lokalno lastništvo ali ustanoviteljstvo, hkrati pa omogočajo polno uporabo principov korporativnega upravljanja. Takšna ureditev daje ustanoviteljem ustrezna orodja za nadzor nad doseganjem javnozdravstvenih in javnofinančnih ciljev, vodstvom izvajalcev pa omogoča uporabo menedžerskih orodij, vključno z učinkovitejšim upravljanjem stroškov, organizacijo dela in oblikovanjem plač, vezanih na odgovornost in rezultate.

Poslovanje javnih bolnišnic

Število javnih bolnišnic, ki so v posameznem letu poslovale s presežkom oz. z izgubo. Prikazana je tudi skupna višina presežka oz. izgube za vse javne bolnišnice v posameznem letu (v milijonih evrov). (Vir podatkov: Ministrstvo za zdravje Republike Slovenije, Poročila o poslovanju javnih zdravstvenih zavodov)

8

Konkurenčno in predvidljivo poslovno okolje

Gospodarstvo pričakuje večletno obdobje nespreminjanja davkov in prispevkov, torej davčno predvidljivo okolje.

Glede davkov smo primerljivi z jedrnimi državami Evrope. Izstopamo pa pri socialnih in zdravstvenih prispevkih. Zaradi majhnosti našega naroda, ki je v današnjih časih privilegij in ne hendikep, si velike racionalizacije, ki bi vodila v razprispevčenje, ne moremo privoščiti. Ker pa ta sredstva niso majhna, lahko pričakujemo, da zanje od rojstva do pozne starosti dobivamo najboljši mogoči javni servis. Tega zdaj nimamo niti na področju javne uprave, niti na področju zdravstva, niti na področju vstopanja v domove starejših občanov. Dolgotrajna oskrba bo že v prihodnjem letu imela velik primanjkljaj.

SBC - Klub slovenskih podjetnikov za razliko od vseh drugih gospodarskih oz. delodajalskih organizacij ocenjuje, da bi najprej potrebovali kar nekaj let temeljitih ukrepov pri vodenju naše države. Le to lahko ustvari okoliščine, ko si bomo lahko privoščili res korenito davčno in prispevčno reformo, ne da bi povzročili škodo našim sodržavljanom.

Nerazumljivo nam je, da naš predlog o novi ureditvi stimulacije naših zaposlenih, po katerem bi jih lahko nagrajevali z enako ugodnim davčnim in prispevnim načinom, kot si dobiček zdaj izplačujejo lastniki, ni dobil

podpore pri aktualni politiki. Ta predlog namreč nima nobenih negativnih javnofinančnih posledic za proračun, ima pa velike učinke na konkurenčnost našega gospodarstva, zlasti pri pridobivanju najbolj vrhunskih, sposobnih kadrov na vseh področjih, tudi na področju zdravstva.

8.1 Uravnoteženost državnega proračuna

Priporočilo: Stabilnost državnega proračuna mora biti urejena v Ustavi Republike Slovenije na način, da javna poraba v tekočem letu ne sme znašati več kot določen odstotek BDP v preteklem letu. Sankcija je razpis predčasnih volitev.

Pojasnilo: Slovenija bi morala za vzpostavitev delujočega davčnega sistema in izvedbe potrebne reforme pokojninskega sistema postati finančno stabilna. To pomeni, da bi moral biti državni proračun srednjeročno in dolgoročno izravnane, sicer večje reforme, ki vplivajo na javne finance, niso mogoče (prav tako pa je zaradi slabše bonitetne ocene dražje državno zadolževanje).

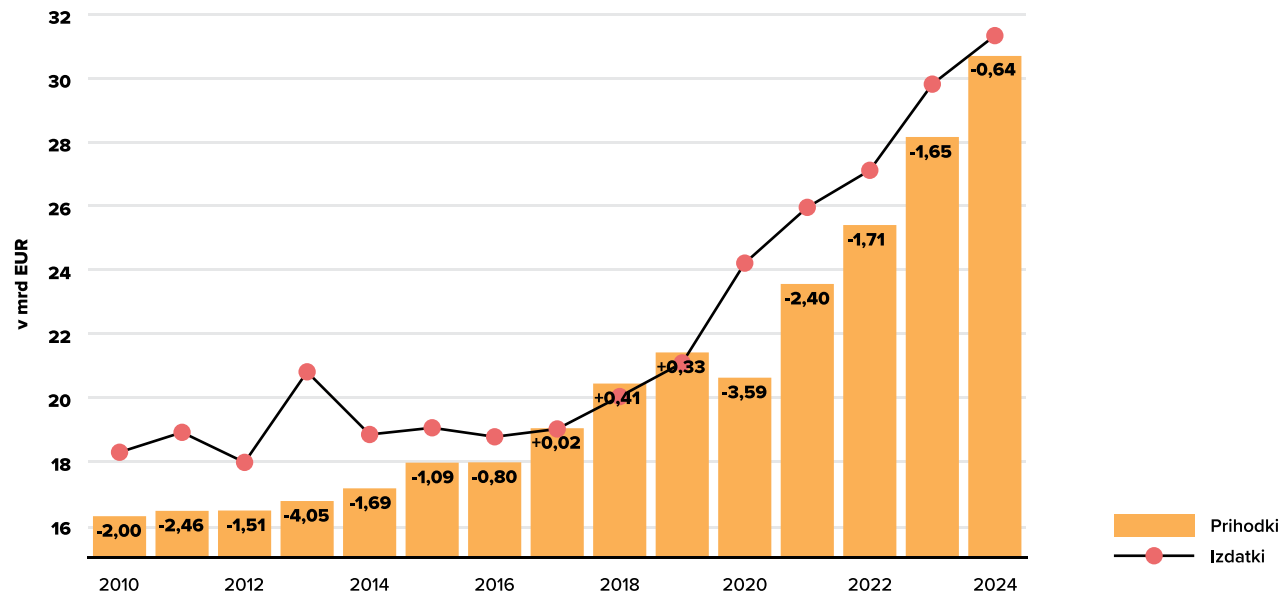
Dejanska poraba javnofinančnih sredstev prehyteva javnofinančne

prihodke, zaradi česar izvedba kakršnihkoli resnih reform ni uresničljiva. Vsakokratni vladi je treba onemogočiti porabo javnofinančnih sredstev, ki ni v korist davkopllačevalcem, zato je edina mogoča sankcija za kršitev

prekomerne porabe menjava vlade in imenovanje nove vlade, ki bo to zavezo izpolnjevala, posledično pa bodo potrebne reforme izvedljive.

Prihodki in izdatki sektorja država

Prihodki in izdatki za sektor država v milijardah evrov. Za vsako leto je prikazan tudi presežek oz. primanjkljaj prihodkov nad izdatki v milijardah evrov. Brez javnofinančnega sidra se izdatki povečujejo skupaj s prihodki. (Vir podatkov: Statistični urad Republike Slovenije)

8.2 Razbremenitev plač

Priporočilo: Dohodke je treba razbremeniti na naslednji način:

- **Na področju obdavčitve:**
  - povišanje splošne olajšave,
  - poenostavitev z uvedbo dveh dohodninskih razredov (npr. 15 % in 30 %) in povišanje vstopnega praga v višji dohodkovni razred (npr. na 60.000 EUR),
  - ukinitve neobdavčenih prejemkov.
- **Na področju prispevkov za socialno varnost:**
  - naslavljanje problema nizkih plač: uvedba socialnega copatka (tj. praga, do izpolnitve katerega se prispevki ne plačujejo),
  - naslavljanje problema visokih plač: uvedba socialne kapice (tj. praga, nad izpolnitvijo katerega se prispevki ne plačujejo).
- **Nagrajevanje delavcev:**
  - sodelovanje delavcev pri dobičku z enakimi davčnimi posledicami, kot to velja za lastnika,
  - neobdavčeno pridobivanje lastništva družbe od delavcev po principu odloga obdavčitve do naslednje obdavčljive transakcije (odsvojitve).
- **Prehodno povišanje DDV (do zaključka reforme)**

Pojasnilo: Dohodki fizičnih oseb so v Sloveniji pretirano obremenjeni, pri čemer se posledice kažejo v tem, da (pre)velik delež ljudi nima dovolj razpoložljivega dohodka za dostojno življenje na eni strani, na drugi strani pa zaradi previsoke obremenitve dohodkov iz Slovenije odhajajo visokokvalificirani kadri, tuji visokokvalificirani kadri pa se Slovenije izogibajo. Posledično Slovenija izgublja pri konkurenčnosti gospodarstva

v mednarodni skupnosti. Poleg tega je davčni sistem preveč zapleten in nepregleden.

Zato je nujno potrebna razbremenitev dohodkov iz dela, in sicer na:

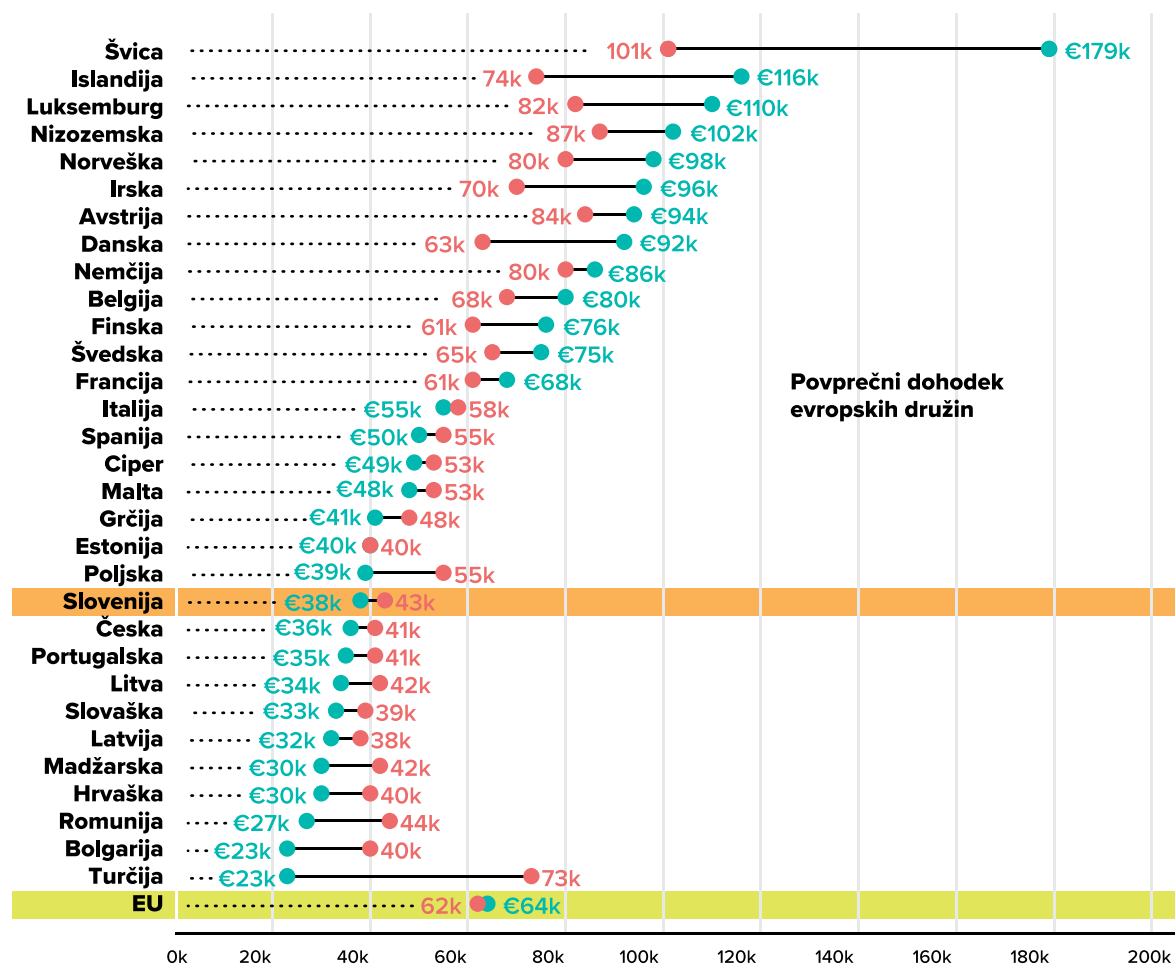
- **davčnem področju**, pri katerem je potrebna tudi poenostavitev obdavčitev in vzpostavitev transparentnosti (saj po obstoječem sistemu delavci niti ne vedo, koliko dejansko zaslužijo); treba je odpraviti vse neobdavčene prejemke in višje razpoložljive dohodke zagotoviti z nižjo obdavčitvijo ter povišanjem splošne olajšave na način, da se poveča razpoložljiv dohodek vseh delavcev;
- **področju prispevkov za socialno varnost**, pri čemer je treba uvesti:
  - **socialni copatek**, s čimer se delavcem z nižjimi plačami zagotovi višji razpoložljiv dohodek in
  - **socialno kapico**, s čimer se rešuje problem odhoda domačih in nezainteresiranosti prihoda tujih visokokvalificiranih delavcev; ter
  - **področju nagrajevanja delavcev**, saj je splošno uveljavljena mednarodna praksa, da so delavci lahko udeleženi v določenem delu dobička ter imajo davčno ugodno možnost vstopa v lastništvo podjetja, ker tako prejmejo dodaten razpoložljiv dohodek, posledično pa se zaradi tega poveča njihova produktivnost.

S tem bo Slovenija zagotovila dostojno življenje svojih državljanov in zadržala ter pridobila nujno potrebne visokokvalificirane delavce in izboljšala konkurenčnost.

Ker je tako korenita reforma kratkoročno obremenjujoča za državni proračun, bi bilo treba reformo postopno izvajati v določenem daljšem obdobju in po potrebi začasno dvigniti stopnje DDV (do zaključka reforme).

Primerjava povprečnega letnega dohodka evropskih družin

● Standardizirana kupna moč (SKM)
● EUR

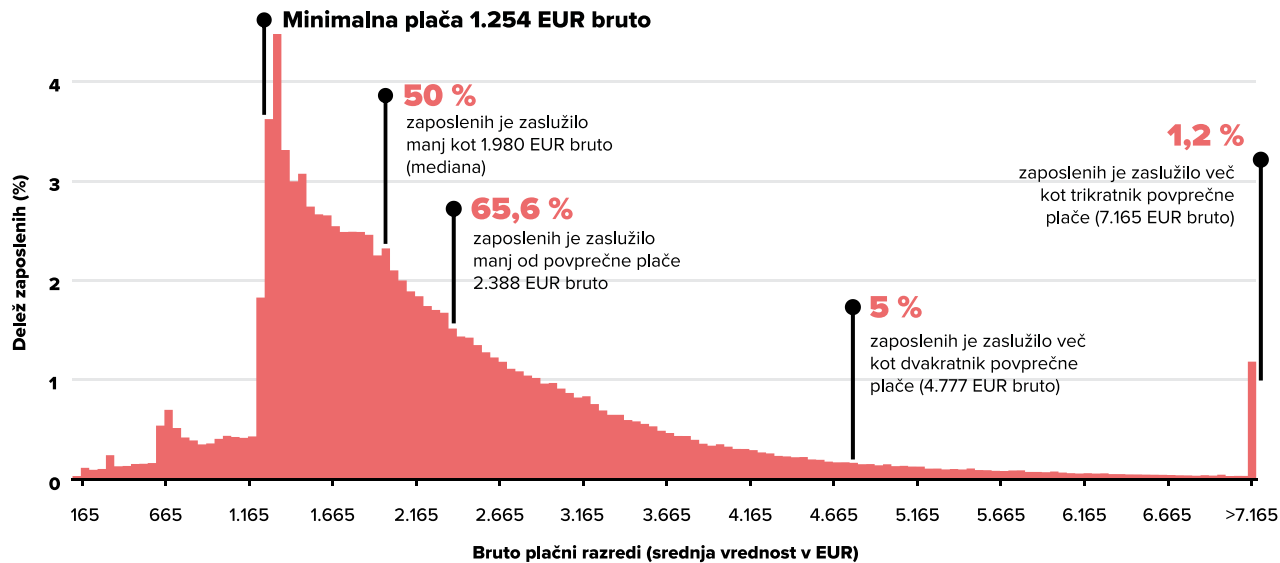
Letni povprečni dohodek evropskih družin je izračunan po davkih, prispevkih za socialno varnost in prišteti otroških dodatkih v letu 2024

SKM: Standardizirana valuta za primerjavo med državami
1 SKM = enaka kupna moč v vseh državah (prilagojeno lokalnim cenam)

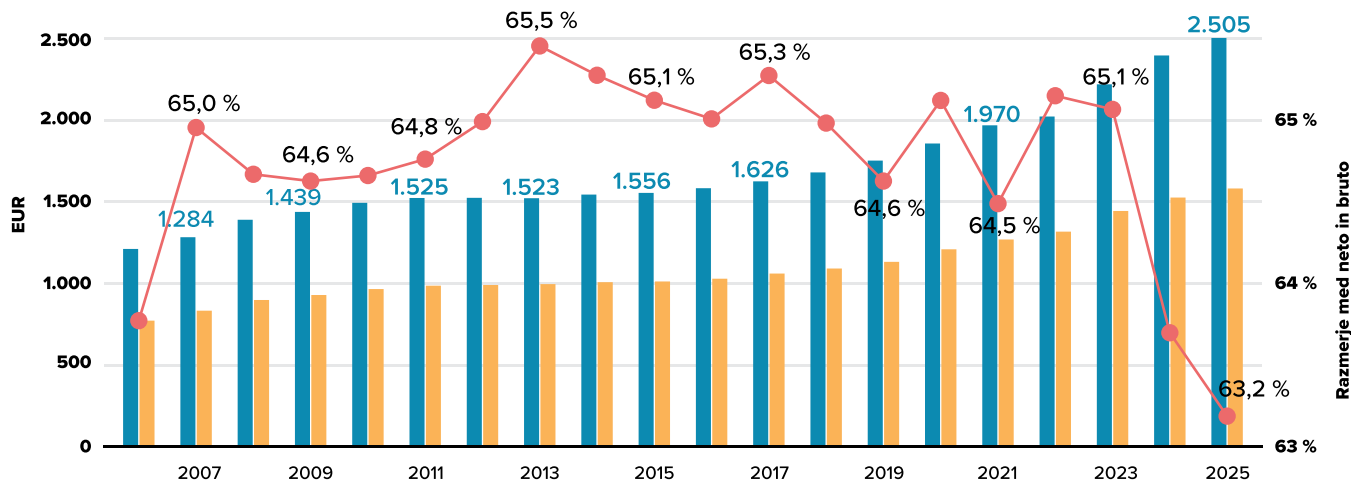
Povprečni letni dohodek evropskih družin (zeleno). Družina je definirana kot dva otroka in dva zaposlena starša, od katerih vsak prejema povprečno plačo v državi. Letni družinski dohodek je izračunan po davkih, prispevkih za socialno varnost in dodanih otroških dodatkih v letu 2024. Standardizirana kupna moč (SKM) je prilagojena lokalnim cenam in omogoča primerjavo kupne moči med državami. Slovenija je po povprečnem letnem dohodku na 21. mestu (60 % povprečja EU), po kupni moči pa na 22. mestu od 31 (69 % povprečja EU). (Vir: Visual capitalist, Eurostat)

Porazdelitev mesečne povprečne bruto plače (oktober 2024)

Povprečna mesečna bruto in neto plača

Zgoraj: Porazdelitev mesečne povprečne bruto plače. Oktobra 2024 je 50 odstotkov zaposlenih zaslužilo manj kot 1.980 evrov bruto, 65,6 odstotka zaposlenih pa manj od povprečne plače 2.388 evrov bruto. Več kot dvakratnik povprečne plače 4.777 evrov bruto je zaslužilo pet odstotkov zaposlenih, več kot trikratnik povprečne plače 7.165 evrov bruto pa 1,2 odstotka zaposlenih.

Spodaj: V letu 2025 je bilo razmerje med neto in bruto plačo 63,2 odstotka, kar je najnižje v zadnjih 20 letih. (Vir podatkov: Statistični urad Republike Slovenije, lastni izračun)

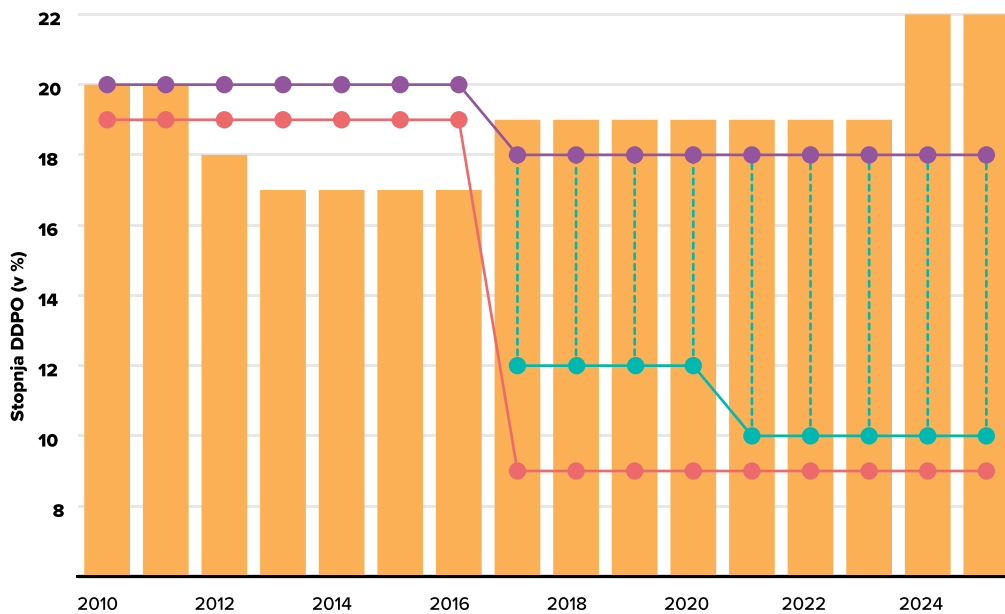
8.3 Razbremenitev obdavčitve pravnih oseb

Priporočilo: Stopnjo davka od dohodkov pravnih oseb je treba znižati (npr. na 15 %, vendar efektivna stopnja ne more biti manj kot 10 %).

Pojasnilo: V Sloveniji se že več kot deset let stopnja obdavčitve pravnih oseb zgolj povišuje, v primerljivih sosednjih državah, ki spadajo v isto regijo (Hrvaška, Madžarska), pa je trend ravno obraten. Zaradi tega (in previsoke obdavčitve plač) veliko podjetij zapušča Slovenijo, vstop tujih podjetij in investicij pa je v Sloveniji redek dogodek.

Posledično je treba Slovenijo umestiti kot državo, ki ima vsaj primerljivo davčno breme s primerljivimi sosednjimi državami, na ta način (poleg izvedbe potrebnih birokratskih razbremenitev) v Sloveniji zadržati domača podjetja ter privabiti tuja podjetja in investicije, kar učinkuje v odpiranju novih delovnih mest in višjih plačah ter posledično konkurenčnosti.

Stopnja DDPO v Sloveniji in v sosednjih državah

Stopnja davka od dohodkov pravnih oseb v Sloveniji ter na Hrvaškem in Madžarskem, s katerima Slovenija tekmuje za podjetja in investicije.

■ Slovenija ● Madžarska ● Hrvaška (višja)
● Hrvaška (nižja)

8.4 Stabilizacija davčnega okolja

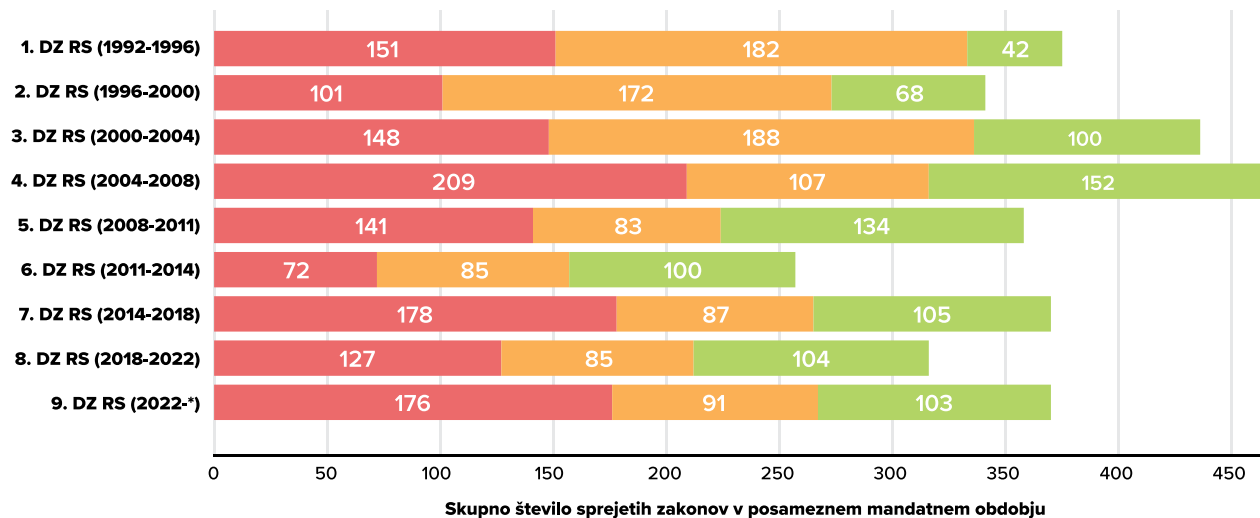
Priporočilo: Za spremembo davčne zakonodaje je treba uvesti višjo parlamentarno večino, da se davčna zakonodaja ne bo več tako pogosto spreminjala, prav tako pa je treba zagotoviti enotnost in stabilnost prakse davčnega organa.

Pojasnilo: Davčna zakonodaja se v Sloveniji spreminja skoraj vsako leto oz. celo večkrat v enem letu, prav tako pa je izredno neenotna praksa davčnega organa, ki v isti zadevi pogosto odloča diametralno nasprotno. Zaradi tega nista zagotovljeni potrebna pravna varnost in predvidljivost,

posledica pa je majhen obseg domačih in tujih investicij ter iskanje investicijskih priložnosti (vključno z vstopom tujih podjetij) zunaj Slovenije.

Samo s stabilnim davčnim sistemom (zakonodaja in praksa) ter potrebno predvidljivostjo se lahko zagotovita večji pritok investicij in podjetij ter odpiranje večjega števila delovnih mest in izboljša konkurenčnost. Dodatno pa je treba zagotoviti delujoč in kakovosten javni servis (ki bo po kakovosti na isti ravni kot v drugih državah z visoko obdavčitvijo). Ker si kot majhna država ne moremo hipno privoščiti drastičnega znižanja davkov in prispevkov, moramo kot konkurenčno prednost v primerjavi z drugimi državami za visoko davčno breme ponuditi kakovosten javni servis.

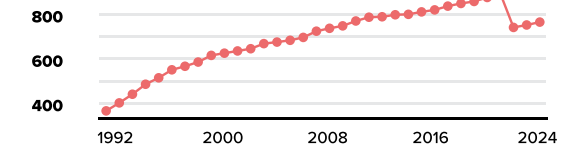
Sprejeti zakoni po mandatnih obdobjih Državnega zbora RS

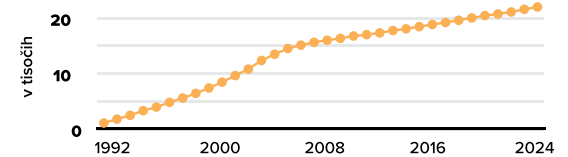
Število sprejetih zakonov glede na vrsto zakonodajnega postopka po posameznih mandatnih obdobjih Državnega zbora. Pri devetem mandatnem obdobju je zajeto obdobje do vključno decembra 2025. Skrb vzbuja veliko število zakonov, sprejetih po nujnem postopku, ki je predviden le za nujne primere

zaradi interesov varnosti ali obrambe države, zaradi odprave posledic naravnih nesreč ali zato, da se preprečijo težko popravljive posledice za delovanje države. Prikazano je tudi skupno število zakonov in podzakonskih aktov v Republiki Sloveniji. (Vir: Letna poročila Državnega zbora RS)

Skupno število zakonov

Skupno število podzakonskih aktov

- Redni postopek
- Nujni postopek
- Skrajšan postopek

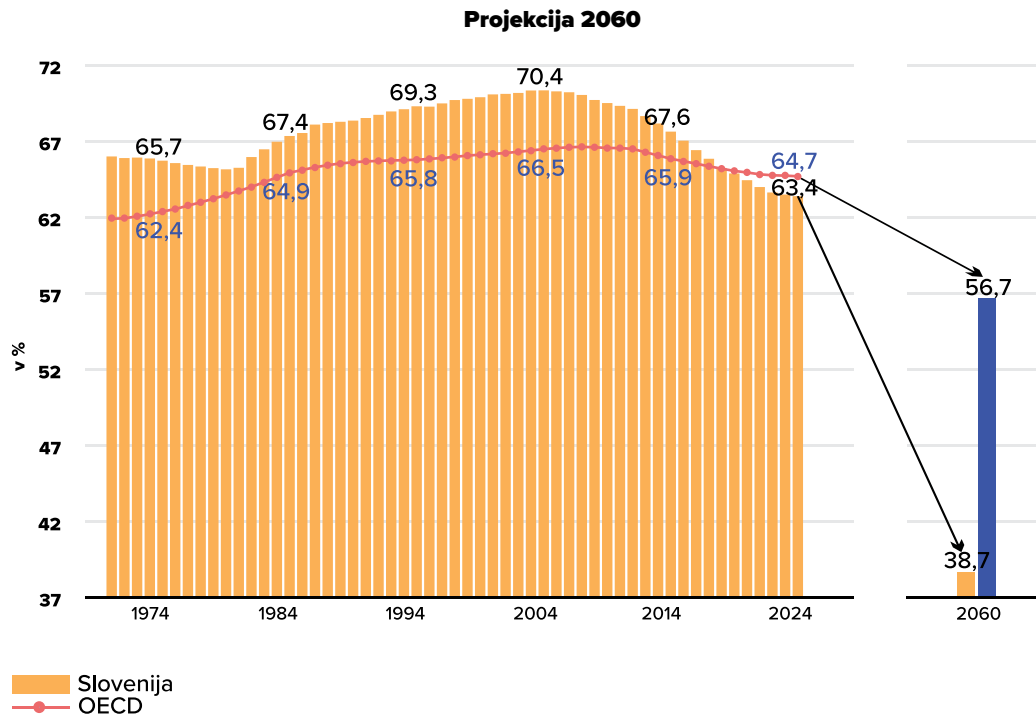
8.5 Pokojninski sistem za naslavljanje demografskih izzivov

Priporočilo: Pokojnina naj bo obravnavana kot pridobljena pravica in ne zgolj kot socialna pravica za izgubljeni dohodek ob prenehanju dela zaradi starosti. Posameznik, ki izpolni pogoje za starostno pokojnino, naj postane upravičen do izplačila polne pokojnine, tudi če še naprej dela.

Pojasnilo: Zaradi staranja prebivalstva je ključno okrepiti možnosti starejših delavcev za daljše ostajanje v delovni aktivnosti. Obravnavanje pokojnine kot pridobljene pravice omogoča, da posameznik ob izpolnjenih pogojih prejema polno pokojnino tudi ob nadaljnjem delu, kar krepi njegovo dohodkovno stabilnost in zmanjšuje tveganje revščine. Hkrati takšna ureditev spodbuja nadaljnje plačevanje prispevkov in davkov ter s tem povečuje skupno prihodkovno maso. S tem učinkovito blaži negativne učinke demografskih sprememb, kot sta pritisk na javne finance in pomanjkanje usposobljenega kadra, saj izkušeni delavci dlje prispevajo k delovanju gospodarstva in družbe. Po projekcijah OECD bo delež prebivalstva v delovni starosti v Sloveniji s 63,4 odstotka v letu 2024 leta 2060 padel na manj kot 40 odstotkov. Projekcije OECD za leto 2060 tudi kažejo, da bi se povečanje zaposlenosti starejših v Sloveniji odrazilo v +0,48 odstotne točke razlike v povprečni letni rasti BDP na prebivalca.

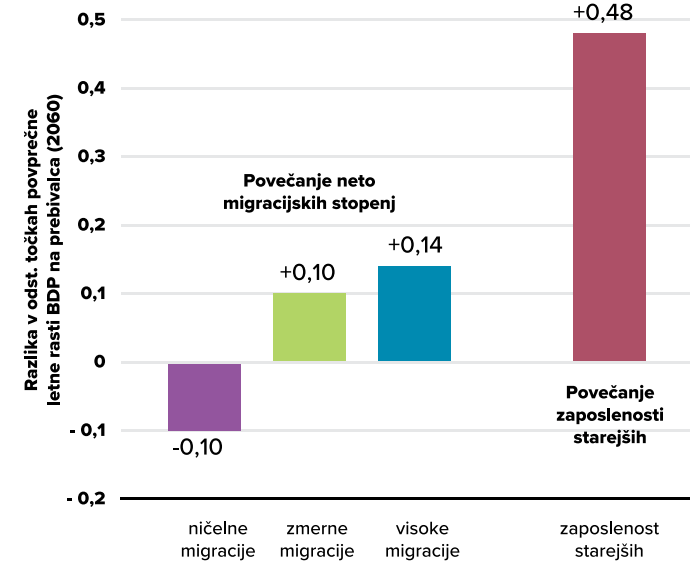

Delež prebivalstva v delovni starosti

Zaradi staranja prebivalstva se delež prebivalstva v delovni starosti (20–64 let) zmanjšuje. V Sloveniji je od leta 2019 ta delež manjši kot v državah OECD. Projekcije OECD kažejo, da se bo delež prebivalstva v delovni starosti do leta 2060 glede na leto 2023 v Sloveniji zmanjšal za 24,8 odstotne točke (v državah OECD pa za 8,1 odstotne točke). To vpliva tudi na BDP. Po projekcijah OECD bi v Sloveniji leta 2060 brez

Vpliv različnih scenarijev na BDP (projekcija 2060)

povečanja neto migracijskih stopenj razlika povprečne rasti BDP na prebivalca znašala -0,1 odstotne točke (pri zmernih migracijah +0,10 odstotne točke, pri visokih pa +0,14 odstotne točke). Povečanje zaposlenosti starejših bi se v Sloveniji odrazilo v +0,48 odstotne točke razlike v povprečni letni rasti BDP na prebivalca (Vir: OECD).

8.6 Izboljšanje delovanja najemniškega trga nepremičnin

Priporočilo: Zmanjšati je treba davčno obremenitev najemnin (na največ 15 %), posodobiti in izboljšati učinkovitost pobiranja davka na premoženje

(kot je to že urejeno v Zakonu o davkih občanov) ter zagotoviti pravno varnost najemodajalcem.

Pojasnilo: V obdobju nižjega obdavčevanja nepremičnin (po stopnji 15 %) je bil bistveno višji odstotek prijavljenega oddajanja nepremičnin. Zaradi

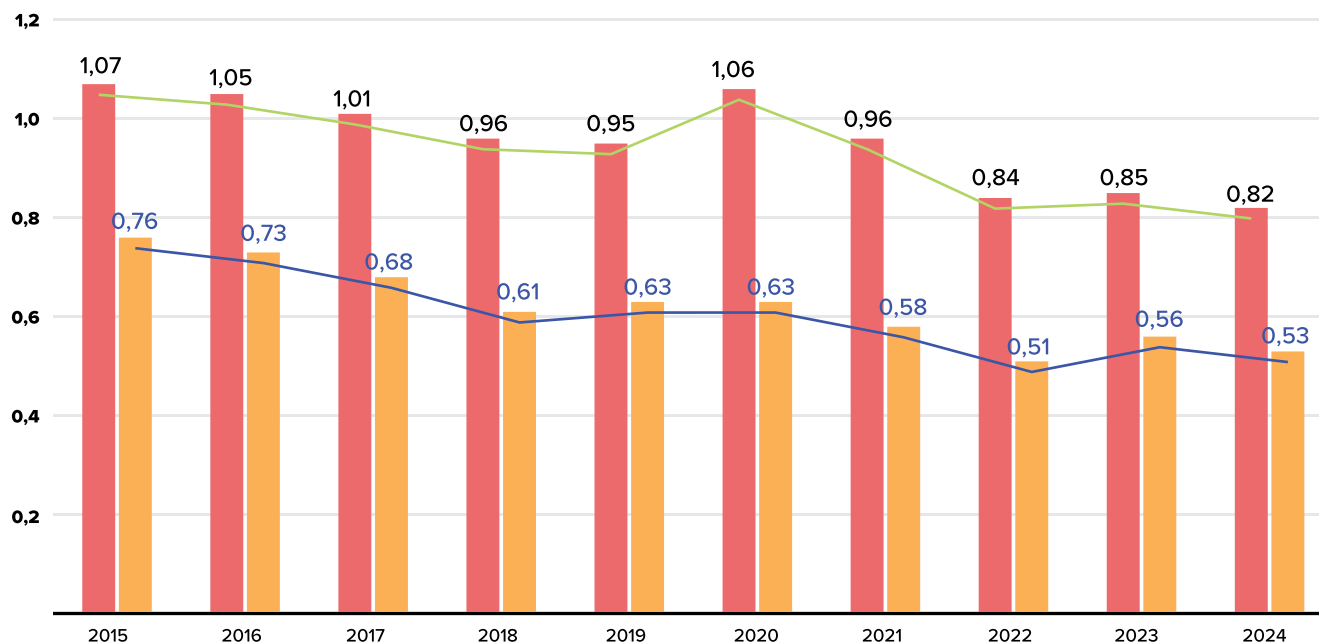

povišanja obdavčitve je veliko najemodajalcev najemnine ponovno začelo pobirati v gotovini. Z znižanjem davčne stopnje se bo povečalo število uradnih oddaj in posledično bo več pobranega davka.

Dodatno je treba najemodajalcem zagotoviti učinkovito in hitro pravno varnost, če nepošteni najemniki ne plačujejo najemnine ali povzročajo škodo, da bi lahko nepremičnino hitro oddali poštenim najemnikom. S tem se bo povečalo število razpoložljivih najemniških stanovanj, ki bodo zaradi večje konkurence postala cenovno bolj dosegljiva.

Namesto uvedbe novega sistema obdavčevanja nepremičnin (za katerega obstaja malo možnosti, da bo sploh sprejet) je treba začeti dosledno izvajati obstoječo zakonodajo (ki velja od leta 1988) in pobirati davek na nepremičnine po kvadratnem metru na osebo, in sicer od določenega presežka (npr. 80 kvadratnih metrov na osebo je izvetih iz obdavčitve). S tem bo državni proračun prejel dodatna sredstva, ki jih država lahko nameni za gradnjo novih stanovanj.

Koliko m² stanovanja kupi mesečna povprečna bruto plača

Razmerje med povprečno mesečno bruto plačo v Sloveniji in povprečno ceno kvadratnega metra rabljenega stanovanja. Ker se cenovna dostopnost stanovanj poslabšuje, se povečuje število prebivalcev, ki se spoprijemajo s stanovanjsko stisko. (Vir podatkov: GURS in SURS, lastni izračun)

- Pri povprečni ceni rabljenih stanovanj v Sloveniji
- Pri povprečni ceni rabljenih stanovanj v Ljubljani

9

Država kot podjetje državljanov

V SBC - Klubu slovenskih podjetnikov smo program Uspešna Slovenija pripravili zato, da bi politiki, predvsem pa naši javnosti pokazali, kako bi mi vodili državo, če bi jo vodili kot podjetje.

Verjamemo, da lahko okoli naših petih vsebinskih stebrov začnemo stvari spreminjati na bolje.

Od politike to zahtevamo.

Velikokrat slišimo, da država ni podjetje in da je ni mogoče tako upravljati. Pa je res tako? Kakšna bi bila prihodnost podjetij, če bi vedeli, da ne bo leta, ko ne bodo končala v minusu? Če bi bilo vsako leto več ljudi odsotnih z dela zaradi bolniških dopustov, če ne bi imeli na razpolago delovne sile, če ne bi mogli ustvarjati, ker ne bi bilo iz česa in s kom ustvarjati. Kje so naše sanje? Kje so naše vrednote, kje so naši cilji?

Podjetniki vse to imamo. Vsak od nas ve, kaj smo sanjali, kakšne vrednote nas ženejo do ciljev, ki smo si jih zastavili. Državo je mogoče voditi kot podjetje. Mi iščemo najboljše kadre in jih tudi želimo še boljše nagrajevati za njihovo delo. Imamo znanje, imamo strast in predvsem imamo odgovornost do vseh zaposlenih in kupcev, do družbe in države.

V SBC - Klubu slovenskih podjetnikov verjamemo, da lahko Slovenijo peljemo na pot uspeha in iz nje ustvarimo prostor, v katerem bo vsak lahko našel svoj prostor za ustvarjanje, uspeh in rast. Z novim družbenim odgovorom, ki ga po 35 letih, ko smo dobili našo državo, nujno potrebujemo, lahko in moramo narediti uspešno Slovenijo.

*Edinost, sreča, sprava
k nam naj nazaj se vrnejo!*

